Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ...21-hээ гарана | № 69 (14180) | 1976 оной мартын 23, вторник | Сэн 2 мүнгэн.

УЛААН ТУГ БАРЮУЛАГДАБА

...дай ажахын 1975 ... түсэбые болзорhоонь ... дүүргэхын ба түсэбтэ ...хи табан жэлые амжал... ...гаар түгэсхэхын тү... ...ономито республика... ...ай, хизаарнуудай болон ...ьнуудай дунда дэлгэр... ...хэроссин социалис ...эндэ илаhанайнь ту... ...анай Буряадай АССР... ...гогдоhон РСФСР-эй ...трнүүдэй Соведэй ба ...ПС-эй дамжуулгын ... туг барюулгын баяр ...ой суглаан мартын ... Ленинэй ордента гүрэ... ...еро ба баледэй теат... ...он соо болобо.

... суглаанда республи... ...радай ажахын бүхы ...инуудай үйлэдбэриин ...үүл, партийнэ, совет... ...профсоюзай болон ком... ...ой органуудай минис... ...энүүд, албан зургаа... ...й, предприятинуудай, ... болон совхозуудай ...рилэгшэд, партийнэ ...ацинуудай секретарь... ...ргдаhан байна.

...ФСР-эй Министрнүү... ...ведэй ба ВЦСПС-эй ...улгын Улаан туг ба... ...ын баяр ёhололой суг... КПСС-эй обкомой сек... ... В. Г. Бирюков нээг... ... дээрэ тоолоод, ...СР-эй бэлэдхэлэй ми... ... П. И. Меркуловта үгэ ...

...СС-эй ЦК-гай, РСФСР... Министрнүүдэй Соведэй ...ЦСПС-эй даалгабаряар ... Меркулов манай рес...публикада олгогдоhон РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугые КПСС-эй обкомой секретарь К. М. Продайвода толгойлогшотой республикын бүлэг түлөөлэгшэдтэ барюулба. КПСС-эй XXV съездын хараалhан гайхамшаг ехэ зорилгонуудые бэелүүлхэ тэмсэлдэ амжалта туйлахыень республикын бүхы ажалшадта тэрэ хүсэбэ.

Республикын промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэhөө Ленинэй ордента ЛВРЗ-гэй слесарь, КПСС-эй XXV съездын делегат **Г. Е. Бадмаев**, республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй нэрэhээ «Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордента Кабанскын совхозой директор **А. И. Хмелев**, республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ **Н. Б. Пивоваров** гэгшэд суглаан дээрэ харюугай үгэ хэлээ.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө, арбадахи түсэбтэ табан жэлэй түрүүшынь жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа, эдэбхи эрмэлзэлээ, оюун бэлигээ республикын ажалшад зорюулха байха гэжэ тэдэнэр мэдүүлбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг барюулгын үе.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ТАБАН ЖЭЛ — АШАГ ҮРЭ, ШАНАР, ДЭЛИСЭ

ДЕПУТАТАЙ ОРОЛДОЛГООР

...лэдбэриин ашаг үрэ ба ...эриин шанар улам дээ... ...хын түлөө, 1976 оной ... ажахын түсэб амжал... ...ар дүүргэхын түлөө ...эна социалис мүры... ...хай» КПСС-эй ЦК-гай, ... Министрнүүдэй Сове... ...ЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-... ...тоолоор зоригжоhон ... «Восточные Саяны» ... Хуурай-hубагай от... ...ин механизаторнууд ха... ...арилгада hайн бэлэд... ...д, саг болзортонь, эр... ...ртайгаар үнгэргэхын түлөө шармайн оролдожо байна.

Хүдөө ажахын машинануудые заhабарилха бригадые аймагай Соведэй депутат, ажахын түрүү механизатор В. Г. Бандеев хүтэлбэрилнэ. Даалгагдаhан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандан, бүгэдэндэ үльгэр жэшээ харуулан хүдэлжэ, плуг, сеялкэ, борной, каток заhаха түсэбөө дүүргэжэ болонхой.

Тракторнуудай заhабарилга баhал эмхитэйгээр үнгэрнэ. Жэшээлхэдэ, коммунист В. Д. Фролов өөрынгөө даажа ябаhан ДТ-75 трактор үни заhажа дүүргээд, үшөө нэгэ МТЗ-50 трактор заhажа дүүргэхэ дүтэлөө.

Б. БИРБАЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

hҮНЭЙ ЕХЭ — ТЭЖЭЭЛhЭЭ

Энэ жэлэй түрүүшын кварталда «Байгал» гэжэ hуралсалай ажахынхид гүрэндөө 3650 центнер эрхим шанартай hү худалдаха түсэбтэй юм. Урдаа табиhан зорилгоёо hайнаар бэелүүлхэ бүхы эрхэ нүхэсэл ажахын хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд байгуулланхай. Үнеэд дулаан байраар, элдэб зүйлэй тэжээлнүүдээр, бүлеэн уhаар хангагдаhан байна.

hаалиингаа мал эзэн ёhоор харууhалан, бии байгаа тэжээлнүүдээ болбосоруулан хэрэглэhэнэй ашаар эндэхи малшад hү haaxa, тушааха графигаа амжалтатай бэелүүлжэ байна. Жэлэй эхинhээ мартын тэн болотор ажахы гүрэндэ 3100 центнерhээ үлүүтэй hү худалдаба.

Мүнөө үнеэд олоороо түрэжэ, hү hаали эрид дээшэлжэ байна. Түрүүшын 103 тугал абтаа.

hаамхай үнеэн бүхэндэ үдэрэй 20 килограмм силос, 6 килограмм хэршэгдэhэн үбhэн, hолоомо, 3—4 хүнэг эhээгдэжэ болбосорhон талха, концентрадай холисо, 1 килограмм ногооной гүрил гэхэ зэргын тэжээл үгэнэбди. Үнеэнэй ашаг шэмээ нэмээхын зэргээр 1 литр hүн бүридэ 400 грамм концентрат үгтэнэ.

Түрүү hаалишад С. П. Степанова, Л. Н. Седых, В. П. Зайцева, З. Н. Кожевникова, А. А. Бронникова, Н. Ф. Рандина, З. Г. Максимова гэгшэд жэлэй түрүүшын хоёр hарада үнеэн бүриhөө найман зуун килограммhаа дээшэ hү haahaн байна.

Б. ЛУБСАНОВ,
hуралсалай «Байгал» ажахын ахамад зоотехник.

Газар hайжаруулха габшагай хоёр hара

БАЯН УРГАСАДА — ЭРТЭЭНhЭЭ

Нара hалхинда бэлээр гандахаяа hанадаг таряалан, сабшалан худараа уhалууриин hубагуудые гагаха, намаг ехэтэй газарнуудые хатааха, тэндээ наг шэбхын шэмэ шүүhэ шэнгээхэ гэхэ зэргын хэмжээнүүдые Хурамхаанай аймагай ажалшад үргэнөөр хараалжа, тогтууритай hайн ургасын түлөө ехэ тэмсэл ябуулна.

Ороohото, тэжээлэй ургамалнуудай, сабшалангай ногооной ургаса дээшэлүүлгээр габшагай хүдэлмэриин хоёр hарын даабаринуудые аймаг дотор тон эдэбхитэйгээр бэелүүлжэ эхилбэд.

Габшагай хоёр hара соо аймаг дотор 25 мянган тонно наг шэбхэ таряалан, сабшалангуудта шэрэгдэхэ, ажахынуудай бүхы уhалагдадаг талмайнууд гурба дахин уhалагдаха түсэбтэй. Аймагай ажахынуудта үгтэhэн хамаг минеральна үтэгжүүлгэнүүд сүм зөөгдэжэ абтаха ёhотой. Уhалууриин системэнүүдые, бүлүүр станцинуудые ойрын сагта заhабарилжа, хүсэндэнь оруулан хүдэлгэхэ байна. Сабшалангуудые хорёолхо, модо шулуунhаа, элдэб хартаганаа, бургааhанhаань сүлөөлхэ хүдэлмэринүүд бэелүүлэгдэхэ юм.

Мартын 15-haa холо урид ажахынууд габшагай хоёр hарада түгэс бэлдээд, ажалаа эхилhэн юм. Оньhожоруулагдамал наймаш отряд аймаг доторой нуга сабшалан дээгүүр түс бүреэ участогуудые даажа абанхай. Тиихэдэ уhалууриин системэнүүдэй аймагай управлениин хүдэлмэрилэгшэд Түнгээнэй болон Дэрээнэй гидротехническэ түхеэрэлгэнүүдые бэлдэнэ.

Мүнөө поли болон сабшалан дээрэ наг шэбхэ түлэг шэрэгдэжэ байна. Энэ ажалда колхоз, совхозуудай оньhожоруулагдамал отрядууд бүхы трактор, тэргэнүүдээ табинхай. «Сельхозтехникын» Могойтын отделениин оньhожоруулагдамал отрядайхид сабшалан hайжаруулга дээрэ эдэбхитэй ажаллана. Тус отделениин автоколонныи колоошод 800 тонно минеральна үтэгжүүлгэ зөөгөөд, энэ ажалаа эршэтэйгээр үргэлжэлүүлhээр. Ажахы бүхэндэ, «Сельхозтехникын» отделенидэ минеральна үтэгжүүлгэнүүдэй складууд бэлэн болгогдоо.

Габшагай хоёр hарада аймагай ажахынууд сэхоо Хурамхаанай совхозойхид илангаяа эдэбхитэйгээр хабаадана гэжэ тэмдэглэмээр. Эндэхи Николай Савельевич Зверьковой эрхилдэг оньhожоруулагдамал отрядай механизаторнууд Доодо-Хурамхаан гэжэ газарай сабшаланда наг шэбхэ шэрэнэ, хоёр станцяар уhа бүлэжэ, налюур тошо хүргэнэ. Ойрын үдэрнүүдтэ энэ хүдэлмэридэ үшөө хоёр станци табигдахань. Тошо халяаха хүдэлмэри Дэрээнэй совхоздо мүн лэ эршэтэйгээр ябуулна.

Тусхай участогуудые бэедээ даажа абаад хүдэлдэг луговодууд хэбарайнгаа ажалда хам оронхой, уhалууриин hубагуудые, хаалта боолтонуудай түхеэрэлгэнүүдые сэбэрлэнэ, шэнэдхэн заhана, булаг, сөөрэмүүдэй уhаар тошо халяана.

hахалиин совхозой луговодууд Г. П. Толстихин, А. А. Петелин, Аргатын совхозой луговодууд Д. Ц. Лыгденов, Х. Р. Ринчино гэгшэд габшагай ажалаараа шалгарна.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ таряалан, сабшалангуудай үндэр ургаса туйлахын түлөө, энэ талаар партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө манай аймагай ажалшад бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлнэ.

Г. БАЛДАНОВ,
Хурамхаанай аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин ахамад агроном.

НЭГЭДЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

...жанай леспромхозой ...тив 1975 оной дүрбэ... кварталай дүнгөөр ...эй ой модоной, модо ...руулдаг промышлен... министерствын, ...озай ЦК-гай дамжуул... ...аан туг нэгэдэхи мүн... ...штайгаар абаа бэлэй. ...ектив партиин XXV ... зорюулжа, абаhан ...а амжалтатайгаар бэе... ... hэн. Байгша оной тү... ...н хоёр hарын даабари ...оонь найман хоногоор ...лан дүүргэжэ, түсэбөө ...мянган кубометрээр ...эн байна.

...галай леспромхозой ...тив партиин XXV ...н шиидхэбэринүүдээр ...онхой. Эдэнэр үдэр бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ. Байгша оной хоёр hарын даабариhаа гадуур 5,6 мянган кубометр модо бэлэдхэhэн юм. Энэ түрүү коллектив нэгэдэхи кварталайнгаа даабари мартын 21-дэ дүүргэхэ гэhэн зорилготойгоор хүдэлжэ байна. Мүн Итанцын леспромхозой коллектив түрүү зэргэдэ ябаhаар. Эдэнэр хоёр hарын даабари 4.400 кубометрээр үлүүлэн дүүргэжэ, мүн лэ шалгаржа ябана.

Манай «Забайкаллес» нэгэдэлэй предприятинуудай коллективүүд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабари болзорhоонь урид дүүргэхэ гэhэн зорилго урдаа табяад, иимэ шангаар хүдэлжэ байна. Урдань ехэ гээгдэлдэ орохон Хориин леспромхозой коллектив байгша оной түрүүшын хоёр hарын даабариhаа гадуур 5700 кубометр модо бэлэдхэбэ. Энэ тоо баримта юу харуулнаб гэхэдэ, манай нэгэдэлэй модошод 1976 оной мүрысөөндэ хамсыгаа шуун ороод, хаба шадалаа гамнангүйгөөр хүдэлжэ байна. Гээгдэлдэ оргошод түрүүшүүлэй зэргэдэ гаража захалба бшуу.

Нэгэдэлэй бүхы предприятинууд байгша оной түрүүшын хоёр hарын даабари дүүргээ. Олон мянган хүдэлмэришэдэй оролдосотой hайнаар хүдэлhэн дээрэhээ hайн шанартай модон ехээр бэлэдхэгдээ. Тэдэнэр январь, февраль hаранuудай даабариhаа гадуур бүхы дээрээ 33,4 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, 580 мянган түхэригэй продукци худалдаhан байна.

Д. КОРКИН,
«Забайкаллес» нэгэдэлэй түсэблэлгын таhагай начальник.

ХОЁР hАРЫН ДААБАРИ ҮЛҮҮЛЭГДЭЭ

...э хоолой промышлен... ...а продукци үйлэдбэ... ...е 24—25 процентээр ...үүлхэ, эдеэ хоолой ...дэй шанарыень, амта ...нь нилээд hайжаруул... ...а партиин XXV съез... ...идхэбэринүүд соо хэ... ...э. Энэ хадаа манай Бу... ...й АССР-эй эдеэ хоолой ...ленностиин предпри... ...дта сэхэ хабаатай. Хү... ...шэд, инженерно-тех... ...э мэргэжэлтэд, алба хаагшад мүнөө партиин XXV съездын материалнуудтай танилсажа, шэнэ хараа зорилгонуудые урдаа табина.

Бии байгаа арга боломжонуудаа зүбөөр хэрэглэжэ, hайн шанартай продукци ехээр гаргажа, ажалшадай эрилтые хангаха гэhэн шухала зорилго манай урда табигдана. Захааминай пивын, хилээмэнэй, Улаан-Үдын hэрюун унда хэдэг заводой, Улаан-Үдын хилээмэнэй комбинадай коллективүүд партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон, хамаг хүсэеэ элсүүлэн хүдэлнэ.

Эдеэ хоолой промышленностиин министерствын предприятинууд 1976 оной эхинhээ амжалтатай hайнаар хүдэлжэ байна. Түрүүшын хоёр hарын даабариhаа гадуур 46 тонно кондитерскэ зүйл, 55 тонно макароной зүйлнүүд гаргагдаа. Продукци худалдаха даабари 199 мянган түхэригөөр үлүүлэн дүүргэгдээ.

Л. ЗУЕВА,
министерствын түсэблэлгын таhагай начальник.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН КИНОСЕТИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ БУРЯАДАЙ АССР-эй КУЛЬТУРЫН ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ ГЭhЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Республикын соёл культурын хүгжэлтэдэ габьяатай байhанайнь түлөө **Буряадай АССР-эй соёл культурын габьяата хүдэлмэрилэгшэ** гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Ажанова Софья Цырендоржиевнада — Хэжэнгын аймагай Ермаковско геологобэдэрэлгын партиин профсоюзна клубай киномеханик.

Доржиев Бадмажап Бадмажаповичта — Хяагтын аймагай киносетиин дирекциин киномеханик.

Нечаева Мария Самсоновнада — кинофильмнүүдэй прокадай Буряадай конторын цехэй начальник.

Помытов Владилен Лаврентьевичтэ — Баунтын аймагай киносетиин директор.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **Б. СЕМЕНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **И. ЧЕРНЯКОВ.**

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной мартын 19.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН КИНОСЕТИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ юhэдэхи табан жэлдэ республикын ажалшадые киногоор хангаха талаар ехэ ажал ябуулhанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха:

Гурецкий Георгий Павловичые — Прибайкалиин аймагай киносетиин дирекциин жолоошон.

Загузина Мария Ильиничнае — кинофильмнүүдэй прокадай Буряадай конторын редактор.

Малыгин Александр Андрияновичые — Баргажанай аймагай киносетиин дирекциин киноаппаратура заhабарилха талаар слесарь.

Шелхоев Николай Михайловичые — Кабанскын аймагай киносетиин дирекциин киномеханик.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **Б. СЕМЕНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **И. ЧЕРНЯКОВ.**

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной мартын 19.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН ГҮРЭНЭЙ БАНК БА НӨӨСЭЛГЫН КАССАНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй, 1975 оной түсэбүүдые дүүргэхэдээ, туйлаhан амжалтануудайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха:

Аршанова Аграфена Иосифовнае — Госбанкын Хурамхаанай отделениин ахамад бухгалтер.

Васильева Нелли Викторовнае — Госбанкын Буряадай республиканска конторын капитальна hомолголгын таhагай начальник.

Кузнецова Евдокия Семеновнае — Захааминай аймагай нөөсэлгын 2433-дахи кассые даагша.

Старков Иннокентий Михайловичые — Буряадай АССР-эй гострудсберкассануудай управлениин ахалагша бухгалтер.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **Б. СЕМЕНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **И. ЧЕРНЯКОВ.**

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной мартын 19.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН СОЁЛ КУЛЬТУРЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ БУРЯАДАЙ АССР-эй СОЁЛ КУЛЬТУРЫН ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ ГЭhЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Республикын соёл культурые хүгжөөлгэдэ габьяатай байhанайнь түлөө **Буряадай АССР-эй соёл культурын габьяата хүдэлмэрилэгшэ** гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Бурдуковский Павел Викторовичтэ — Мухар-Шэбэрэй аймагай Хонхолын хүдөөгэй соёлой байшангай директор.

Галданова Надежда Раднаевнада — Сэлэнгын аймагай Загустайн хүдөөгэй соёлой байшангай директор.

Жилкина Клавдия Петровнада — Буряадай АССР-эй Соёл культурын министерствын мэргэжэл дээшэлүүлхэ республиканска курсануудай директор.

Лисова Римма Андреевнада — Хориин районно библиотекын директор.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **Б. СЕМЕНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **И. ЧЕРНЯКОВ.**

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной мартын 19.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН СОЁЛ КУЛЬТУРЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ юhэдэхи табан жэлдэ республикын ажалшадые соёл культураар хангаха талаар ехэ ажал ябуулhанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха:

Дармаева Самасу Дашипыловнае — Бэшүүрэй аймагай Дунда-Хэрээтын хүдөөгэй библиотекые даагша.

Дондоков Бато-Дугарые — Улаан-Үдэ хотын хүгжэмэй хүүгэдэй 5-дахи hургуулиин директор.

Мадасова Клавдия Петровнае — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ Улаан-Үдын хүгжэмэй училищиин багша.

Федосеева Валентина Алексеевнае — Кабанскын аймагай Шергинскэ хүдөөгэй соёлой байшангай директор.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **Б. СЕМЕНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **И. ЧЕРНЯКОВ.**

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной мартын 19.

ПАРТИИН ХАРААЛhАН ЗАМААР

...а республикануудай, ...нууд ба областьнуудай партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаа... ...лоложо үргэлжэлhөөр. ...э хабаадагшад партийн организацинуудай, үйлэд... коллективүүдэй ажал ...дые бүхы талаарнь ...эн харана, КПСС-эй ... съездын шиидхэбэри... ... съезд дээрэ КПСС-... ...гай Генеральна сек... ...үхэр Л. И. Брежне... ...эн элидхэлэй үндэ... ...саашадаа ябуулагдаха ...эрин түсэбүүд хараа...

Свердловско областиин ба городой партийна эдэбхитэдэй суглаан областиингоо предприятинуудые техническэ талаарнь hэльбэн зэбсэглэхэ, үргэдхэхэ ба шэнэдхэхэ, үйлэдбэриин шэнэ предприятинуудые түргэнөөр ашаглалгада оруулха, фондын ашаг дээшэлүүлхэ, эрдэм ухаанай заабариин ёhоор ажалаа элидхэхэ онол арганuудые бүри үргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ асуудалнуудаар эндэхи коммунистнуудай, бүхы ажалшадай шиидхэхэ зорилгонуудые тодорхойлоо. Свердловскынхид арбадахи табан жэлэй даабаринуудые дүүргэхэ хэрэгтэ зохихо хубитаяа оруулха байха гэжэ коммунистнууд найдуулба.

Алас-Дурнын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй саашадаа бүри түргэноор хүгжөөгдэхээ байhантай дашарамдуулан, арбадахи табан жэл Хабаровскын хизаарай ажалшадай үмэнэ аласай шэнэ зорилгонуудые табина. Энээн тухай хизаарай ба городой партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаан дээрэ хэлэгдээ. Модо бэлэдхэлгэ 14 процентээр, хюреэдэмэл материалнуудые гаргалга 30 процентээр нэмэхэ байна. БАМ-ай 500 километр гол зам барigдаха. Хабаровскын ба Комсомольск-на-Амуре хотын гол мүрэнэй портнууд саашадаа хүгжөөгдэхэ.

«Үндэр ехэ ашаг үрын, хүдэлмэриин эрхим шанарай түлөө тэмсэлшэдэй зэргэдэ гээгдэhэн нэгэшье хүн байха ёhогүй!» гэhэн уряатай социалис мүрысөөн предприятинууд ба барилганууд дээрэ, колхозууд болон совхозуудта үргэнөөр дэлгэржэ байнхай. Энэ хүдэлөөе эрхим үйлэдбэришэд — партиин XXV съездын делегадууд эхилээ. Областиин ажалшадта эдэнэй хандаhан нэмэл бэшэг дотор ингэжэ хэлэгдэнэ: «Түрүү хүн бүхэн гээгдэжэ ябагшые өөрынгөө хэм зэргэдэ хүргэглэ, харин өөрөө бүри үндэр бүтээсэ туйлахые эрмэлзэглэ. Эрхим коллективүүдэй туйлалтанууд бригада, цех, участок, предприяти бүхэнэй гол шэглэл болог лэ».

Алтайн городуудай ба хүдөө тосхонуудай ажалшад шэнэ табан жэлэй туршада бүри ехэ юумэ бүтээхэ ёhотой байна. Хизаарай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ороohо таряа ургуулан абалгаяа 8 миллион тоннодо, харин гүрэндэ тэрэнине худалдалгаяа 4 миллион тоннодо хүргэхөөр хараална. Колхозууд болон совхозууд 300 мянга шахуу тонно мяха, миллион шахуу тонно hү, нилээд ехэ бусад продукци тушааха.

Брянска, Калининска, Калининградска, Калужска, Кировскэ, Костромской, Липецкэ, Псковско, Смоленскэ, Рязанска областьнуудай партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаанууд РСФСР-эй хара хүрьhэгүй нютагуудые саашадань хүгжөөхэ асуудалые тодорхойгоор зүбшэн хэлсэбэ. Арбадахи табан жэлэй туршада ороohо таряа ургуулан абалгаяа — 1,7 дахин, хартаабха — 1,5, овощ — 2,5, мяха — 1,6, hү — 1,4, малай тэжээл 2 дахин ехээр үйлэдбэрилэн абаха гэжэ Смоленскдэ тэмдэглэгдээ.

Намаг налхи хатаажа, шэнэ газар ашаглаhанай, наг шэбхэ ба минеральна үтэгжүүлгэнүүдые тараahанай үндэhөөр бүри мүнөө жэлдэ ороohо таряанай ургасые гектар бүриин гурба-дүрбэн центнерээр нэмээхэ. Тиин дүн хамта 1100 мянган тонно таряа хуряажа абахаар хараална.

Брянска областиин мелиораторнууд hабхаруулагдаhан hүүрээгдэhэн 13 мянган гектар, уhалагдаhан 5 мянган гектар газарые 1976 ондо ашаглалгада оруулхаар шиидэээ.

Партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаанууд Белгородто, Ижевскдэ, Краснодарта, Курганда, Нальчигта, Новосибирскдэ, Пермидэ, Петрозаводскдо, Петропавловск-Камчатскда, Саратовта, Ставропольдо, Тулада, Тюменьдэ, Челябинскда, Ульяновскда, Якутск ба бусад городуудта мүн лэ болоо.

(ТАСС).

Областной, городской партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаан

КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

КПСС-эй обкомой секретарь К. М. ПРОДАЙВОДАГАЙ хэһэн элидхэлһээ

Байгша оной мартын 20-до Улаан-Үдэдэ партиин областной ба городской партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаан болобо.

КПСС-эй XXV съездын дүнгүүд ба областной партийна организациин зорилгонууд тухай съездын делегат, КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр **К. М. Продайвода** элидхэл хэбэ.

— КПСС-эй съездын бүхы хүдэлмэри хадаа партиин үзэл бодолой, политическэ талаараа бата бэхи нэгэдэлээр нэбтэрэнхэй байба, — гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ. Партиин хамтын ухаан бодол тэрэнэй ухаансар ёһоной хүдэлмэри арад зондоо, коммунис үзэл бодолдоо хизааргүй бэеэ үгэнги байһаниинь эндэ харагдаба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев мартын 5-да съезд дээрэ гүгэсхэлэй үгэ хэлэхэдээ иигэжэ хэлэбэ:

«Манай ленинскэ партиин түүхые хэдэн олон гайхамшаг съезднүүд шэмэглэнэ. Эдэнэй туд бүхэниинь партиин ба ороной ажабайдалда шухала шата болоһон байгаа. Тэдэнэй дунда XXV съезд нүхэдүүд, ехэ амжалта туйлалтануудай, мүн бодото байдал болон бүтэмжэтэй һайн байһанай, өөһэдынгөө хүсэндэ аажам найдамтай байһанай, коммунизм байгуулгын агууехэ хэрэгэйнгээ, дэлхэй дээрэ бата бэхи, үнэн зүб эб найрамдалай түлөө тэмсэлэйнгээ шэнэ илалтануудые туйлахадань бата найдамтайгаар этигэжэ байһанай тэмдэг доро үнгэрһэн съезд боложо, өөрынгөө онсо, дабтагдашагүй һуури эзэлхэ байһандань һэжэглэлтэгүй!»

Партиин XXV съездэ хэһэн, съезд дээрэ нэгэн дуугаар һайшаагдаһан Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл, «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» тухай съездын тогтоол хадаа айхабтар ехэ удха шанартай документнүүд мүн. Эдээн соо дотоодын ба гадаадын политикын асуудалнуудые гүн гүнзэгыгөөр, научнаар тобшолол хэгдэнэ, хүгжэлтэ түгэс социализмын үедэ партиин ажал ябуулгануудай жама ёһон харуулагдана, манай обществын коммунизмын замаар урагшаа дабшаха хараа түсэбүүд тодорхойлогдоно.

Коммунис, хүдэлмэришэнэй, национально-демократическа ба социалис 103 партиин 96 оронһоо ерэһэн түлөөлэгшэд КПСС-эй XXV съездэ хабаадаһан байна. Энээнэй урда тээ иимэ олон хани делегацинууд манай партиин съездэ хабаадалсаагүй юм. Энэ ушар хадаа эб найрамдалай, арадуудай эрхэ сүлөөгэй ба социальна хүгжэлтын түлөө бүхэдэлхэйн тэмсэлшэдэй түлөөлэгшэдтэй КПСС-эй интернациональна холбооной улам үргэдэжэ, бэхижэжэ байһанай гэршэ мүн болоно. Марксизм-ленинизмдэ үнэн сэхэ байдагаараа олон партинуудтай холбоо барисаатай байдаг КПСС-ые коммунис хүдэлөөнэй эгээл дүршэл ехэтэй, шанга отрядуудай нэгэн гэжэ дэлхэйн хүдэлмэришэн анги, түрүү үзэлтэй хүн түрэлтэн харадаг байна.

Бүхы партимнай, бүхы совет арад КПСС-эй XXV съездын хүдэлмэриие, тэрэнэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые халуунаар дэмжэжэ байна. Съездын шиидхэбэринүүд хадаа шэнэ шэнэ илалтануудта түгэс хүсэ сохисо оруулна. Эдэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ гээшэ партийна организаци бүхэнэй, коммунист бүхэнэй нангин хэрэг мүн.

Партиин Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл соо үгтэһэн юһэдэхи табан жэлэй дүнгүүдэй тобшололдо элидхэлшэ тогтобо. Юһэдэхи табан жэлэй социально-экономическа гол зорилгонууд амжалтатайгаар дүүргэгдэв. КПСС-эй XXV съездын Директивэнүүд соо хараалагдаһанай ёһоор, табан жэлэй туршада промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 43 процентээр ехэ болоо. Хүндэ промышленностиин продукци үйлэдбэрилгын ниитэ хэмжээнэй табан жэлэй даалгабари үлүүлэн дүүргэгдэв. Түлишөөр, түүхэй эдээр, шухала шухала материалнуудаар хүсэд хангагданхай манай орон арбадахи табан жэлдэ алхажа оробо. 1975 ондо 491 миллион тонно нефть, 289 миллиард кубометр газ, 701 миллион тонно шулуу нүүрһэн абтаа, 1 триллион 38 миллиард киловатт-час электрын эшэ хүсэн гаргагданхай, 141 миллион тонно булад хайлуулагдаа, 90 миллион тонно минеральна үтэгжүүлгэ, 122 миллион тонно цемент гаргагдаа.

Табан жэлэй туршада машина бүтээлгын үйлэдбэриин хэмжээн 73 процентээр ехэ болоо. Энээнэй ашаар үйлэдбэриие оньһожоруулха, автомадаар зэбсэгжүүлхэ, тэрэнэй техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ арга олдоһон байна.

Табан жэлэй туршада хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин мянгаад шахуу предприяти баригдаа. Үргэн хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэ 37 процентээр, культурно-ажаһуудалай ба ажахын хэрэгсэлэй эд бараа гаргалга 1,6 дахин ехэ болоо.

Арадай ажахын бүхы һалбаринуудта энэ табан жэлэй туршада 500 гаран миллиард түхэриг гаргашалагдаа. Тиигэжэ үйлэдбэриин гол фонд 1,5 дахин ехэ болоо.

Эдэ дүнгүүдтэй хамта манай республикын тоо, баримтануудые харуулбал иимэ: табан жэл соо промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 49 процентээр ургаа. Тиигэхэ зуураа машина бүтээлгын ба металл болбосоруулгын предприятинуудта үйлэдбэриин хэмжээн 75 процентээр, хүнгэн промышленностиин предприятинуудта 53 процентээр ехэ болоо.

Наймадахи табан жэлтэй сасуулхада, энэ табан жэлэй туршада арадай ажахын бүхы һалбаринуудта капитальна һомололго 61 процентээр ехэ болоһон байна. Энээнэй урда тээхи табан жэлтэй сасуулхада, үйлэдбэриин гол фонднууд 59 процентээр ехээр ашаглалгада оруулагдаа, тиихэдэ 1965 онтой сасуулбал, гол фонднууд гурба дахин ехэ болоо.

Партиин ленинскэ национальна политикын хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэһые, мүн ороной зүүн районуудые, эдээнэй тоодо манай республика ороно, хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ, тиигэжэ экономикыень бэхижүүлхэ гэһэн партиин хараа шугамай бэелүүлэгдэжэ байһые дээрэ дурсагдаһан баримтанууд харуулна.

КПСС-эй XXIV съездын тодорхойлһоной ёһоор, арад зоной ажануудал һайжаруулха гэһэн гол шухала зорилгын амжалтатайгаар бэелүүлэгдэһэн тухайда КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл соо тэмдэглэгдэнэ. Юһэдэхи табан жэлэй туршада дүүргэгдэһэн иимэ үргэн социальна программа манай ороной түүхэдэ байгаагүй юм. Урда тээхи арбан жэлэй туршада социальна хэмжээ ябуулгануудта гаргашалагдаһан мүнгэн зөөриин тэнтэй мүнгэн энэ хэрэгтэ һомологдоһон байна. Нүхэр Л. И. Брежневэй элидхэл дотор иимэ тоо харуулагдана: 1965 онтой сасуулхада, 1975 ондо һарадаа гэшүүн бүхэниинь 100—100 гаран түхэриг салин абадаг бүлэнэрэй тоо найма хахад дахин олон болоо. 56 миллион хүн байраяа һайжаруулаа. Ниитын хэрэглэмжын жасаһаа үгтэдэг түлбэри ба хүнгэлэлтэнүүд 40 процентээр ехэ болоо.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада үндэһэн шухала асуудал болохо үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэдхэхэ талаар амжалтанууд туйлагдаа. Энээниие хамтадхаһан үрэ дүн — ажалай бүтээсэ түргэнөөр ургаа. Промышленна продукциин бүхы ургалтын 84 процентнь, барилгада — 78 процентнь, хүдөө ажахын продукциин бүхы ургалта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар туйлагдаа.

Иигэжэ КПСС-эй XXIV съездын тодорхойлһон хараа шугамаар урагшаа дабшан, совет хүнүүдэй шэн габьяата ажалаар, Коммунис партиин ударидахы ба эмхидхэхы ажал ябуулгын ашаар манай Эхэ орон улам баян, улам һайхан, улам хүсэтэй болоо.

Арбадахи табан жэл манай урда улам ехэ зорилгонуудые табина. КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл соо, «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» тухай тогтоол соо эдэнь харуулагданхай. Табан жэлэй гол зорилго ямар бэ гэхэдэ, ниитын үйлэдбэриие эршэ түгэлдэрөөр, тааруу тэнсүүгээр хүгжөөһэнэй, тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлһэнэй, научно-техническэ дэбжэлтые түргэдхэһэнэй, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй, арадай ажахын бүхы һалбариин шатануудта хүдэлмэриин шанарые али бүхы талаар һайжаруулһанай үндэһөөр арад зоной ажабайдалай материальна болон культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ гэһэн Коммунис партиин хараа шугамые шууд бэелүүлхэ хэрэг болоно.

Арад зоной ажабайдал һайжаруулхын, экономикые улам саашадань хүгжөөхын тулада үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэдхэхэ, бүхы юумэнэй шанар дээшэлүүлхэ табан жэл болохо юм гэжэ арбадахи табан жэлэй онсо шэнжэ тодорхойлогдонхой. Шанар тухай асуудалые бидэнэр үргэнөөр ойлгонобди, гээд нүхэр Л. И. Брежнев элидхэл соогоо хэлээ. Энэ асуудал хадаа ажахын бүхы талада хабаатай.

«СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдые» партиин съезд баталаад, табан жэлэй түсэб богонихон болзор соо зохёохо гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Советтэ даалгаба. 1976 оной сентябрьда СССР-эй Верховно Советэй сесси дээрэ түсэб эсэслэн харагдаха юм.

Арбадахи табан жэлэй түсэб зохёолго республика доторнай ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэгдэхэ ёһотой. Госпланай уридшалан хараалһанай ёһоор, республикымнай предприятинуудта промышленна продукци үйлэдбэрилгэ 39 процентээр дээшэлхэ болоно. Үнгэрһэн юһэдэхи табан жэлдэ промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 49 процентээр дээшэлһэн юм. Электроэнергетикэ, түлишын промышленность, машина бүтээлгэ, металл болбосоруулга, целлюлозно-саарһанай, барилгын материалнуудай промышленностьда горитой ургалта туйлагдаха юм.

Жэшээлхэдэ, Гусиноозерско ГРЭС-эй түрүүшын ээлжээнэй ашаглалгада оруулагдахада, электрын эшэ хүсэ үйлэдбэрилгэ 6 дахин дээшэлхэ болоно. Холбоолжоной шулуу нүүрһэнэй уурхайн хүсэдөөр ашаглагдажа эхилхэдэ, шулуу нүүрһэ абалга 2,5 дахин ехэ болохо юм. Сэлэнгын ЦКК-гай 2-дохи ээлжээнэй тушаагдахада, картон үйлэдбэрилгэ 5 дахинһаа ехээр, целлюлозо 2,3 дахин дээшэлхэ байна. Хүүргэнүүдэй түмэр зүйлнүүдэй үйлэдбэрилгэ 3 дахин ехэ болохо юм. Приборнуудые бүтээлгэ 1,5—2 дахин, электродвигатель 1,5 дахин, кран бүтээлгэ 20 процентээр дээшэлхэ юм. Барилгын ханын материалнуудые үйлэдбэрилгэ 40 процентээр, модо-зомгооһоной плитэ 81 процентээр, арболит плитэ ба панель бүтээлгэ 6 дахин дээшэлхэ байна.

Бүд нэхэлгые ехэдхэхэтэй хамта трикотаж гадар, дотор хубсаһа нэхэн оёлго мүн лэ дээшэлхэ. Промышленностиин бүхы һалбариин предприятинуудта культурно-ажаһуудалай эд бараа бүтээлгэ 30 процентһээ багабэшээр ехэ болохо юм.

Предприяти бүхэнэй түсэбтэ даабаряа дүүргэхын тула үйлэдбэриин ашаг үрэ ба шанар һайжаруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, ажалай ба материальна гаргашэ бага болгохо, КПСС-эй XXV съездын табиһан гол зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ үйлэдбэриин коллективүүдэй анхарал хандуулха шухала.

— Энэ талаар барагдашагүй ехэ гэжэ хэлэхээр хүдэлмэри хэхэ ёһотойбди, — гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэнэ.

Продукциин шанар һайжаруулха асуудал абажа харая. Республикымнай промышленность Гүрэнэй эрхим шанарай тэмдэгтэ хүртэһэн 58 зүйлэй продукци үйлэдбэрилнэ гэжэ омогорхонобди. Харин иимэ тэмдэгтэй зүйлнүүдые оройдоо 4 предприяти бүтээнэ. Промышленна продукци үйлэдбэрилгын ниитын хэмжээндэ тэдэнэй хуби бага байһаар.

Тиихэтэй хамта муу шанартай продукци бүтээн гаргаха ушар дайралдаһаар. 1975 ондо 80 предприятинуудта стандартын эрилтэдэ хүрэхэгүй продукци бүтээгдэһэн байна. ЛВРЗ-да заһабарилагдаһан электровоз, вагонуудай шанарай муу тухай гомдол, ажаглалта абтаа. «Буржелезобетон» нэгэдэлэй заводуудай, Хяагтын трикотажна фабрикын, Нютагай промышленностиин министерствын мебелиин предприяти, оёдолой фабрикануудай зарим зүйлэй продукциин шанар муу.

Һаяхан республикымнай партийна хүдэлмэрилэгшэдэй ба предприятинуудай ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй бүлэг партиин Центральна Комитедэй һайшааһан продукциин шанар һайжаруулгые эмхидхэн хүтэлбэрилхэ гуримтай танилсаха зорилгоор Львовско область ошожо ерээ. Манай нүхэд промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй конференци дээрэ Львовто хараһан, танилсаһан юумэеэ хөөрэжэ үгэһэн, республикын предприятинуудта Львовско дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ тодорхой дурадхалнуудые оруулһан байна.

Продукциин шанар һайжаруулгые эмхидхэн хүтэлбэрилхэ комплексно гурим предприятинуудай хүдэлмэриин шанар һайжаруулха шухала арга нүхэсэл болоно. Энэ гурим үйлэдбэриин техническэ зэбсэгжэлгые сагүргэлжэ дээшэлүүлхэ, технологи нарижуулха, хэрэглэлгын эгээл эрхим зүйлнүүдтэ таарама продукци бүтээн гаргаха хэрэгтэ зорюулагдана.

Манай предприятинууд үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ тэмсэл ябуулхадаа, ганса үйлэдбэридэ хабаатай эмхидхэлэй-техническэ хэмжээ ябуулгын түсэб зохёохо хуушарһан арга дабтаха ёһогүй. Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд предприятинуудай үйлэдбэриин түсэбэй үндэһэ һуури болохо ёһотой.

Партиин съезд дээрэ заагдаһанай ёһоор, арбадахи табан жэлдэ ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хараа шэглэл хадаа промышленна продукциин бүхы ургалтын 90 процентые, хүдөө ажахын продукци абалгын, барилгын бүхы ургалта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар абахые багсаана.

Ажалай бүтээсые хурдан түргэнөөр дээшэлүүлхэ гол нүхэсэл хадаа научно-техническэ дабжалтэ түргэдхэлгэ, шэнэ техникэ нэбтэрүүлгэ, ажал ехэтэй процесс оньһожоруулга болоно. Энэ талаар манай предприятинуудта ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ ёһотой.

— Республикымнай предприятинуудта научно-техническэ дэбжэлтэ багаар туйлагдаа гэжэ хэлэхэнь буруу, — гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэнэ. Юһэдэхи табан жэлдэ промышленностиин гол фонднууд ехээр шэнэлэгдээ. Манай предприятинуудые, илангаяа машина, прибор бүтээлгые, бусад зарим һалбаринуудые абажа харааһаа, шэнэ техникээр зэбсэгжүүлгээр түрүү предприятинуудай тоодо ерөолсохо байна. Харин эгээл түрүү предприятинуудта гарай хүсөөр хэгдэдэг ажалай хуби үшөө ехэ зандаа.

Юһэдэхи табан жэлэй хугасаада республикымнай промышленностиие фондоор хангалгын 62 процентээр ехэ болобошье, ажалай бүтээсэ 37 процентээр дээшэлээ. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар промышленна продукциин бүхы ургалтын 75 процент абтаа. Энэ туйлалта барилгада, хүдөө ажахыда ехэ бага байна.

Промышленна олонхи предприятинууд багаар оньһожоруулагданхай. Бүхы хүдэлмэришэдэй 30 шахуу процент гарай ажал бүтээнэ. Мүн олон хүдэлмэришэдэй мэргэжэл шадабаринь бага. Энэ дутагдалһаа промышленна олон предприятинуудта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэ түсэбөөр хараалагдаһанһаа бага байба.

Харин энэ жэлэй 2 һарада энэ дутагдал дабтагдажа байна. 198 предприятинуудай 58-ниинь гү, али 29 процентнь ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабаряа дүүргээгүй.

Иимэ байдал областной партийна организациин һанаа зобоогоогүй байхань аргагүй. Энэ хадаа ниитын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлгын гол зүйл болоно ха юм. Иимэ дутагдал усадхаха бүхы хэмжээн абтаха ёһотой.

Промышленна предприятинуудай ажахын хүтэлбэрилэгшэд, партийна организацинууд бүтээн гаргадаг продукциингаа гаргашэ бага болгохо хэрэгтэ мэргэжэлтэдэй, уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшодой анхарал хандуулха уялгатай болоно.

Элидхэлшэ хүдөө ажахын асуудалнуудта тогтохо зуураа, партиин аграрна политика удаа дараалан бэелүүлһэнэй ашаар хүдөө ажахы ороноймнай экономикын нэгэ хүгжэнги һалбари болоо гэжэ тэмдэглэбэ. Һүүлшын хоёр табан жэлэй туршада ороһото культурын ургаса 1,4 дахин дээшэлэ. Ороноймнай хүн зоной тоогой 23 миллион хүнөөр нэмэһые хараада абабал, хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгэ бүхыдөө нэгэ хүн дээрэ абажа харахада, дүрбэнэй нэгэ хубяар дээшэлһэн байна.

Шэнэ табан жэлдэ хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ 172 миллиард түхэриг гэхэ гү, али үнгэрһэн табан жэлэйхиһээ 41 миллиард түхэригөөр ехэ мүнгэн зөөри зорюулагдахаар хараалагдана.

Колхозууд болон совхозууд арбадахи табан жэлэй туршада 467 миллион тонно үтэгжүүлгэ абаха болоно. Харин урдахи табан жэлдэ 307 миллион тонно абаһан байгаа. Энэ үедэ техникэ, бүтээсэ ехэтэй элдэб янзын зэмсэгүүдые 1,5 дахин ехээр абаха болоно.

Мелиоративна хүдэлмэриин хэмжээн ургаха. Энээнэй урда хатаагдаһан, уһалагдадаг болгоһон 25 миллион гектар дээрэ энэ табан жэлдэ үшөө 9 миллион гектар нэмээгдэхэ байна.

Суглаанай зал соо. Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Үнгэрһэн табан жэлэйхидэ орходоо хүдөө ажахын продукциие үйлэдбэрилгын хэмжээн 14—17 процентээр ехэ болохо. Жэл бүриин ороһо абалга орон дотор 18—21 процент, мяха — 7—11 процент, һү — 7—10 процент, үндэгэ 13—13 процентээр ехэ болгогдохоор хараалагдана.

Мал ажалые тэжээлээр гүйсэд хангахын тула холимол тэжээл гаргалга 45 миллионһоо 80 миллион тоннодо хүргэгдэхэ юм.

Хүдөө ажахын материально-техническэ үндэһэ һууриин улам бэхижэхэтэй хамта, тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлхэ, шанарайнь үрэ дүнгүүдые һайжаруулха эрилтэ табигдана гэжэ ЦК-гай тоосоото элидхэл соо онсолон тэмдэглэгдээ.

Ушар иимэһээ нэн түрүүлэн кадрнуудай харюусалга дээшэлүүлхэ, тэдэнэй эдэбхи хүгжөөхэ, түрэнэй үгэһэн зөөри болон материальна баялигуудые, колхоз, совхозуудай доторойнь арга боломжонуудые һайнаар ашаглаха эрилтэ табигдаха ёһотой.

Манай республика дотор хүдөө ажахын гол продуктнуудые арбадахи табан жэлдэ абалга иимэ хэмжээтэйгээр дээшэлүүлэгдэхэ гэбэл, ороһо абалга 30 процент, хартаабха 21 процент, мяха 12 процент, һү 8 процент, ноопо 10 процент, үндэгэ 30 процент урда табан жэлэйхидэ орходоо ехээр абтаха зэргэтэй. Мал ажалай продукци гүрэндэ худалдалга нилээд ургаха байна.

Арбадахи табан жэлдэ үхэрэй тоо толгой 9 процент, хониной — 5 процент, гахайн — 2 дахин шахуу, шубуунай — 30 процент, адуунай 7 процентээр олон болохо зэргэтэй. Мал ажалай продуктнуудые абалга болон худалдалгын дээшэлүүлэгдэһэн түсэб дүүргэхын тула тэрэнэй ашаг шэмые алишье талаарнь дээшэлүүлхэ шухала болоно.

Манай республикын эрхэ байдалаар болоходо, хүдөө ажахыдахи гол шухала зорилго хадаа тэжээлэй асуудал шиидхэлгэ болоно. Энэ зорилго шиидхэхын тулада таряалан, сабшалан болон бэлшээриин ургасые эрид дээшэлүүлхэ ёһотойбди.

Энэ асуудалые шиидхэхын тула үнгэрһэн табан жэлэй туршада республикын партийна организацинууд, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд нилээд ехэ оролдолго гаргаһан байна. Эдэ жэлнүүдтэ ороһото ургамалнуудай талмай 100 мянган гектараар ехэ болоо. Тарилгын газарай хубаарилга һайжараа. Газарай хүрьһэнэй гэмтэлгэтэй, буртаг ногоонтой тэмсэхэ хэрэгтэ анхарал ехээр хандуулагдадаг болоһон байна. Трактор болон комбайнуудай олошорһоной ашаар хабарай тарилгын хүдэлмэри, таряа хуряалга богони болзор соо хэгдэдэг болоо. Сагай уларилай хэды хүшэр байбашье һаань, колхоз болон совхозууд ороһо, малай тэжээл абалгые яһала ехэ болгожо шадаа. Гэбэшье тэжээлэй асуудалые гүйсэд шиидхэжэ шадаагүйбди. Энэ дутагдал гансал сагай уларилһаа дулдыдана бэшэ. Олон колхоз, совхозууд газар элдүүрилгын шанар һайжаруулха хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулна.

Сагай уларилай һайн байһан 1975 ондо 131 колхоз, совхозуудай 41-ниинь гектар бүриһөө 4—8 центнер ороһо хуряагаа. Хартаабха ургуулдаг 122 ажахын хахадһаа үлүүнь гектарһаа дундаж зэргээр 50 центнерһээ бага ургаса хуряагаа. Овощ ургуулдаг 109 ажахынуудай 58-ниинь гектар бүриһөө минил 30—70 центнер ургаса абаһан байха юм.

Загарайн, Улаан-Үдын, Баргажанай, Кабанскын аймагуудай ажахынуудай уһалагдадаг газараа муугаар ашагладаг байһаниинь элидхэл соо шүүмжэлэгдээ. Тэрэшэлэн һайжаруулагдаһан бэлшээри бии болгохо хэрэгтэ дутагдалнуудай үһарһаар байһые тодорхойлоо.

Иимэ дутагдалтай саашадаа эбсэжэ болохогүй. Уһалууриин системэнүүдэй заһабарилга болон барилгын ябасые хурдадхаха, тэдэнэй инженерна хэмжээе дээшэлүүлхэ, уһаар гүйсэд хангаха, колхоз болон совхозуудта бодото туһаламжа үзүүлхэ гээшэ республикын мелиораторнуудай гол зорилгонь болоно.

Инженерно-техническэ албание, колхоз, совхозуудые үйлэдбэриин-техническэ талаар хангалгые һайжаруулха асуудалда съезд ехэ анхарал хандуулаа. Энэ талаар манай республика дотор хэхэ юумэн нилээд ехэ.

Үйлэдбэри мэргэжүүлхэ, томодхохо, ажахынууд хоорондын үйлэдбэриин кооперации хүгжөөхэ хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха асуудалда элидхэлшэ анхаралаа горитой хандуулаа.

Саашадань үгээ үргэлжэлүүлхэдээ, мал ажалые хүгжөөхэ талаар бэелүүлхэ зайлашагүй асуудалнуудта тогтоһон байна. Республикымнай колхоз, совхозууд урда жэлэйхидэ орходоо, энэ жэлэй малай үбэлжэлгые тэжээлээр яһала хангагдангяар эхилһэн байна. Гэбэшье хэдэ хэдэн аймагуудта, олон ажахынуудта малай үбэлжэлгэ хангалтагүйгөөр үнгэржэ байна. Малай ашаг шэмынь доошоо ороһоншье ябадал бии.

Нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада, энэ жэлэй хоёр һарын туршада олон колхоз, совхозууд мяха, һү абалгаяа дээшэлүүлхын оронда доошонь оруулһан байха юм. Тугал, хурьган, поршоонхо үсөөнөөр абтаа, зарим колхозууд малаа гарзалуулна.

Загарайн, Бэшүүрэй, Хяагтын, Түнхэнэй аймагуудай ажахынууд һү абалгаяа дээшэлүүлхэ арга боломжонуудаа хэрэглэнэгүй. Зэдын, Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй, Хяагтын аймагууд ажахы доторэй хэрэгсэлдэ һү үлэмжэ ехээр гаргашална.

Малай тэжээлэй дутамаг байһантай дашарамдуулан, бии байгаа алибаа тэжээлээ гамтайгаар гаргашалха, һоломо, мэхиинэ, хагда суглуулха, тэжээл һайнаар буйлуулха асуудалнуудта элидхэлшэ горитой анхарал хандуулаа.

Хабарай тарилгын хүдэлмэриин бэлэдхэл тухай тогтоходоо, Яруунын, Хурамхаанай, Прибайкалиин, Түнхэнэй, Хориин аймагуудай ажахынуудта техникэ заһабарилга гээгдэлдэ оронхой, зарим ажахынуудта хүрэнгын үрэһэнэй сэбэрлэлгэ дүүрээгүй, муу шанартай хүрэнгын үрэһые һэлгэхэ хүдэлмэри унжагайрна гэжэ тэмдэглээ.

Хабарай тарилгын хүдэлмэриин түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, партийна организацинууд хадаа механизаторнуудай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха, тарилгые эрхим шанартайгаар, түргэн зуура хэжэ дүүргэхэ, хүдөө ажахын ургамалнуудай ургаса улам дээшэлүүлхэ асуудалнуудта анхаралаа хандуулха уялгатай.

Элидхэлэй удаадахи бүлэгынь капитальна барилгада зорюулагдаба. СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд тушаа тогтохо зуураа, капитальна һомололгые ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхэ, үйлэдбэриин фонднуудые саа болзор соонь ашаглалгада оруулха асуудалнууд тушаа тогтобо.

Арбадахи табан жэлдэ манай республика дотор капитальна һомололгын хэмжээн нилээд ехэ болохо байна. Энэ ушар ганса Байгал-Амарай түмэр замай барилгатай холбоотой бэшэ, арбадахи табан жэлэй туршада республикын томо барилганууд болохо Гусиноозерскын ГРЭС-эй, Забайкалиин аппатитова комбинадай, Озерно комбинадай болон бусад хэдэн томо барилганууд үргэлжэлүүлэгдэхэ байна.

«Теплоприбор», «Электромашина», Шэнэ-Бэрээнэй, Элхиин, Тимлюйн цементын ба асбошиферэй заводууд, нарин сэмбын комбинат, барилгын материалнуудай промышленностиин бүхы предприятинууд шэнэ табан жэлдэ шэнэдхэгдэн хубилгагдаха юм. Тиихэдэ Сэлэнгын ЦКК-гай, хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй, хүдөө ажахын машина бүтээлгын заводуудай, трикотажна фабрикын барилга үргэлжэлүүлэгдэхэ. Энэ табан жэл соо Мостовскойн, Хяагтын, Улаан-Үдын гахай шахан таргалуулха комплекснууд, Онохойн бройлерно фабрика, Ивалгын залуу мал түлжүүлхэ, Бэшүүрэй болон Мухар-Шэбэрэй галуу үсхэбэрилхэ комплекснуудай барилга дүүргэгдэхэ юм. Республикын Госпланай хараалһанай ёһоор, гэр байрануудые, һургуулинуудые, больницануудые, хүүгэдэй эмхи зургаануудые барилга 43 процентээр дээшэлүүлэгдэхэ байна.

Тиимэһээ шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө барилгын хүдэлмэри бүри эршэмтэйгээр эрхилхэ эрилтэ табигдана.

1976 оной түрүүшын хоёр һарын туршада барилга-хабсаралгын эмхинүүд түсэбтэ даабаряа 102 процент дүүргээ гэхэ гү, али нёдондоной энэ үеынхиһөө 40 процентээр ехэ болоно. Гэхэтэй хамта барилгын зарим эмхинүүд хоёр һарын түсэб дүүргэжэ шадаагүй. Тэдэнэй тоодо Буряадай барилгын управлени, «Востоксантехмонтаж», «Востокбурвод» трестнүүдэй участогууд, «Бурятцелинстрой» трестын 4 ПМК, «Бурятсельхозмонтаж» трест оролсоно.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ республикын барилгашадай үмэнэ шухала зорилгонууд табигданхай. Энэ жэлдэ Гусиноозерскын ГРЭС-эй түрүүшын хоёр блок ашаглалгада оруулагдаха ёһотой. Тиимэһээ нэн түрүүлэн Холбоолжоной нүүрһэнэй уурхайн барилгые түргэдхэхэ хэрэгтэй болоно.

Барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин хэмжээнэй улам ехэ болоходо, барилгын материалнуудай промышленностиие түргөөр хүгжөөхэ, барилгын эмхинүүдэй материально-техническэ бааза бэхижүүлхэ, кадрнуудые һайнаар бэлдэхэ, барилга эрхилэлгые нарижуулан һайжаруулха эрилтэ табигдана. Энэ талаар зарим тэды ажал хэгдэжэ байнхай. Жэшээлбэл, Улаан-Үдэдэ гэр байра, соёлгэгээрэлэй эмхи зургаануудые бариха тусхай трест эмхидхэхэ асуудал шиидхэгдээ. Загарайн аймагта шэнэ ПМК байгуулагдаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ гэр байра барилгын комбинадай түрүүшын ээлжээн. «Бурводстрой» трестын түмэр-бетон зүйлнүүдэй завод ашаглалгада оруулагдаа. Һаяын сагта Гряэнухиска хирпиисын заводой барилга дүүргэгдэхэнь.

Шэнэ табан жэлэй туршада республика дотор транспорт болон хэлхээ холбоон улам хүгжөөгдэхэ зэргэтэй гээд элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Тиигэхэ зуураа транспортын, хэлхээ холбооной эмхинүүдэй хүдэлмэриие бүри һайжаруулха эрилтэ табигданхай.

Ажалшадай һуудал байдалай, мүн ажалай эрхэ байдал саашадань һайжаруулха асуудалда элидхэлшэ онсо анхарал хандуулһан байна. Шэнэ табан жэлдэ орон дотор 550 миллион дүрбэлжэн метр гэр байра ашаглалгада оруулагдахаар түсэблэгдэнхэй. Мүн тиихэдэ арад зоной үргэн хэрэглэлэй эд бараан улам ехээр гаргагдадаг болохо байна.

Республика доторхи научно-шэнжэлгын эмхи зургаануудай ажал ябуулгые саашадань нарижуулан һайжаруулха эрилтэ табигдана гээд элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Тиигэхэ зуураа тэдэ эмхинүүдэй материально-техническэ үндэһэ һуурииие бэхижүүлхэ болоно. Научна эмхинүүдэй ажал ябуулга республикын промышленностиие, хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ асуудалтай нягта холбоотойгоор эрхилэгдэхэ ёһотой.

Шэнэ табан жэлэй туршада республика дотор арадай гэгээрэл, соёл культура саашадаа хүгжөөгдэхэ юм. Мүнөө республикын томохон һууриин бүхэндэ дунда гү, али найман жэлэй … нэгдэжэ, тэдэнэй типовой байшангууд … хой. Тиихэдэ олон … линуудай хэшээл … лаанда үнгэргэд… нарые бэлдэлгэ …

Гэхэтэй хамта … XXV съездын эр… ёһоор республикын … линуудай хүдэлмэр… дутагдалтай байһа… шадай хэшээлнүүд … бэлдэлгэ муутан… гэгдэнэ, дунда эрд… лонгүй һургуули… ябадал үшөө дайр…

Арбадахи таб… туршада республик… дээдэ ба тусхай … ралсал, мүн техни… гэжэл олгохо һур… шадаа хүгжөөгдэжэ, ликын арадай аж… һалбаринуудта, … рэлэй эмхи зур… ажаллаха кадрнууд… хэ эрилтэ табигдан… элидхэлшэ тэмдэг… хэ зуураа һуралса… жүүлгын хүдэлмэр… һайжаруулжа, … бэлдэлгые улам на… зорилго табигдана.

Үнгэрэгшэ таба… туршада республик… ческо эмхинүүдэй хүдэлмэри тухай х… раа тэдэнэй ажал … саашадаа ажабайда… та холбоотойгоор … бүри һайжаруулха … гээд элидхэлшэ тэ…

КПСС-эй XXV с… нүхэр Л. И. Б… тэмдэглэһэнэй ёһоор … но-эмхидхэлэй боло… ческэ хүдэлмэреэ … организацинууд бүр… руулха зэргэтэй бол… гэхэ зуураа а… илангаяа залуу … коммунис үзэл бо… хүмүүжүүлхэ асуу… со анхарал ханд… байна. Тиихэдээ з… ниие үзэл суртала… болон гурим занша… лаар жэгдэ һайнаар … жүүлхэ эрилтэ таб…

КПСС-эй XXV … материалнуудые, … ринүүдые олонит… барилан ойлгуул… партийна ниитын … цинуудай, үзэл су… хи зургаануудай м… шухалын шухала … болоно. Тиигэхэ … «Съездын шиид… дые коммунист б… вет хүн бүхэндэ … гээшэ пропаганд… лекторнуудэй, элидх… мүн партийна бүх… тэдэй нангин уялга … жэ нүхэр Л. И. Бр… съезд дээрэ тэмдэг… бидэнэр мартаха … гээд элидхэлшэ т… Мүнөө энэ хүдэлмэр… табигданхай … хүдөө нютагуудта, … ленна предприятину… тиин обкомой про… ска бүлэгүүд, элидх… лон политинфор… эльгээгдэжэ, ойлгу… ехэ хүдэлмэри ябу… на. Мүн тиихэдэ … дистнуудай семина… гэргэгдэнэ.

Гэхэтэй хамта … жын хүдэлмэри зар… гуудта дэлисэ ба… эмхидхэгдэнэ, м… эрилтэдэ харю… Партийна комитед… рим элидхэлшэд үз… лай хүдэлмэридэ … гөөр хабаадана. … съездын матери… олонитэдэ та… ойлгуулха хэрэг са… бэшэ, харин холын … гаар үдэр бүри яб… хүн бүхэниие ха… хэрэг болоно.

КПСС-эй XXV … материалнууд болон … бэринүүдые ком… дай, партиинабэшэ … дэй политическэ һ… системэдэ, мүн ка… экономическа мэдэ… лүүлхэ һургуулин… гэнөөр шудалха та… тийна эхин орган… зохихо хэмжээ аб… тэй болоно.

КПСС-эй XXV … дүнгүүдые зүб… зуураа, республикы… шадай коллективу… лүүлэгдэһэн социал… нуудые абажа, … нар һайжаруулха, … риин ашаг үрэ … хэ шухала хэм… хараалжа байнхай. … гэдые партийна ор… нууд дэмжэжэ, арб… бан жэлэй саабэ… болзорһоонь урид … түлөө социалис мү… гэнөөр дэлгэрүүлхэ … той.

Партиин ленинск… ральна Комитедые … нягтаар жагсалан … ластной партийна … ци түрэл партии… съездын шиидхэб… нэрэтэй түрэтэйг… хын тула республи… ажалшадай эдэбхи … элсүүлхэ байха г… К. М. Продайвода … лэйнгээ түгэсхэлд… һэн байна.

Партиин XXV … түүхэтэ шиидхэб… партийна эдэбхит… лаанда хабаадагша… дуугаар, бүримү… гаад, саашанхи аж… гадаа хүтэлбэри б… ха гэжэ шиидэлэн …

Областной, городской партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаан

ЭЛИДХЭЛ ТУШАА ҮГЭ ХЭЛЭЛГЭ

…н Улаан-Үдын гор… нэгэдэхи секретарь, …эй XXV съездын де… А. М. Беляков эгээл … үгэ абаба. Манай … ба арад зоной ажа…, мүн уласхоорон… социалис хүдэлөөндэ … XXV съездын тон …тическэ ушар боло… тэмдэглээ. КПСС-… тоосоото элидхэл … уласхоорондын байдал …зэйн революционно … шэнжэлэй харуу… оротоймнай эконо…, культурна хүгжэл… зоной түйлалта эли… партиин гадаадын …оодын политикын … зорилгонууд тодор… гэбэ.

…Сэй ЦК-гай гэшүүн, … манай обкомой нэ… секретарь А. У. Мо… съезд дээрэ хэлэһэн … удха шанартай … Тэрэ республикынгаа … ажахын ба культу… …лта тухай элеэр … үгэһэн, республи… …дбэрилгын хүсэнүү… …жөөхэ нийтэ союзна … шанартай асуудалнуу… …һан байна.

…ий нийслэлэй ажал… партиин шиндхэбэри… ехэ дэбжэлтэтэйгээр … . Городой партий… …ци, городой ажал… шиндхэбэринүүдые … дугаар һайшаана. … ажалшад партиин … ажалдаа амжалта … угтаа. Промышлен… хоёр һарын тү… …һоонь урид дүүр… …бһөө гадуур 2,6 … түхэригэй продукци … Барилга-хабсарал… …нэри хэхэ түсэб ….

…н хүндэлэлэй со… …урысөөндэ эгээл эр… дүнгүүдые түйла… …да, участок, халаан, … 111 коллективтэ … XXV съездын нэ… … коллектив» гэһэн … олгогдобо.

…й предприятинуудай …гын олон түрүүшүүл … Л. И. Брежневэй, … Косыгинай элидхэл… зүбшэн хэлсэхэдээ, …ин ашаг үрэ дээ… …, хүдэлмэриингөө … һайжаруулха, 1976 … барине болзорһоонь … түргэхэ талаар то… социалис уялга аба… …ним шанарай табан … — бата найдабарита …эн москвагайхидай … дэжэгдээ.

…най экономическэ …льна асуудалнууд … гол анхаралда бай… …эние шиидхэхэ хэ… …ртиин ба арадай хү… …лго зорюулагдана. …н жэлдэ Улаан… ажалшадай ба рэ… партийна организа… …да шухала зорилго. … Эдэ зорилгонуу… …үүлхэ муу бэшэ үн… …рн бии. Городой … ажахые хүгжөөхэ … тусэб амжалта… … дүүргэгдэһэн байна. …эй хамта промыш… хүдэлмэриин, … капитальна барил… …рай үрэ дүнгүүд … байһаар. Про… …востьда, капитальна … ажалай бүтээсэ …хэнь ехэ шухала …мэришэдэй дутал… …башье, олон газар… бүтээсэ дээшэ… даабари дүүргэг… Тиимэһээ үйлэдбэ… …улһанай, ажалай … һайжаруулһанай … бүтээсэ дээ… … гол шухала зорил… …на.

…ь үгэ хэлэгшэ үй… … ашаг үрэ дээшэ… продукциин шанар …лха асуудалнууд … тогтон хэлээ. Мүн … XXV съездын …ринүүдые олоной …лбарилха асуудал… тоотоо. Городой 500 … элидхэлшэдэй. 7 … гаран политинформа… …аторнуудай КПСС-… Генеральна Секретарь … Брежневэй, СССР-эй …удэй Соведэй Ту… А. Н. Косыгинай … дые, съездын бу… …риалнуудые арад зо… … таилбарилжа бай… … үгэ хэлэгшэ мэ…

… И. Брежневэй съезд … КПСС-эй ЦК-… элидхэл марк… …измын зохеохы до…, — гэжэ партиин … Шэбэрэй райкомой … секретарь Г. М. Ко… …дэглэһэн байна. … ажахын бүхы …удые саашадань … ехэ зорилгонуу… …, тэдэнние бэе… тодорхой эргэ зам …

…хи табан жэлэй шу… …илгонуудай нэгэн … ажахые хүгжөөлгэ бо… … асуудалда съезд … ехэ анхарал хан… … Мухар-Шэбэрэй … ажалшад политиче… …лай ехэ дэбжэл… … съездын шиидхэ… …ые угтан абаһан, … дугаар һайшааһан … Партиин XXV съез… …лай бэлэгүүдтэйгээр … Суулгын совхозой … арбадахи табан … эхинһээ мүн лэ эр… … шангаар ажаллана. … мяха, һү худалдаха … квартала даабa… … «Коммунизм», … колхозой малшад, … таряашад нэрэ…

тэй түрэтэйгөөр съездые угтаһан байна.

Съездын урда тээхи социалис мүрысөөн үргэлжэлүүлэгдэһээр. Мүрысөөнэй үедэ үйлэдбэриин түрүүшүүл тодоруулагдана. Хүдөө ажахын продукци абалгые ехэдхэхэ, ажалай бүтээсэ ба үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ арга боломжонууд элирүүлэгдэжэ байна.

Үгэ хэлэгшэ аймагай ажалшадай оһэдэхи табан жэлдэ түйлаһан үрэ дүнгүүд, арбадахи табан жэлэй зорилгонууд тушаа дэлгэрэнгыгээр хөөрөө. Тиихэдээ шиидхэгдэхэ ёһотой асуудалнуудта суглаанда хабаадагшадай анхарал хандуулба. Хүдөө ажахые хүгжөөхэ арга боломжонууд хүсэдөөо хэрэглэгдэнэгүй. Аймагай нэгэшье колхоз, совхоз табан жэлэй түсэбые бүхы талаарнь дүүргээгүй байна. Мал ажалһаа ашаг шэмэ абалга үшөө бага зандаа.

Хүдөө ажахын үйлэдбэрии саашадань хүгжөөхын тула мал ажалые тусхай шэглэлтэй, имар нэгэ продукци үйлэдбэрилхэ гол шэглэлтэй болгохо шухала гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Энэ талаар аймаг дотор зарим тэды хүдэлмэри хэгдэжэ эхилээ, саашадаашье хэгдэхэ байна. Тэжээлэй бааза бэхижүүлхэ хүдэлмэри хэгдэхэ, Арбадахи табан жэлдэ колхоз, совхозуудта ургаса абалгые дээшэлүүлээд, баригдажа байгаа бүхы комплекснуудые хэрэгтэй зэргын тэжээлээр хангаад, продукци абалгые 14—17 процентээр ехэдхэхэ, энэ ургалтые ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар абаха зорилго аймагай ажалшадай урда табигдана.

Тогтууритай һайн ургаса абахын тула газар мелиорацилха хүдэлмэри үргэдхэхэ гэжэ КПСС-эй XXV съезд дээрэ заагдаа. Аймаг дотор хабарай уһа тогтоохо сөөрэмүүдые олошоруулха хүдэлмэри хэгдэхэ юм. Энэ хүдэлмэридэ Мелиорациин ба уһанай ажахын министерство ба «Бурводстрой» трест туһаламжа хүргэхэ ёһотой гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ.

Мал ажалые тусхай шэглэлтэй болгохын тула капитальна горитой һомололгэ хэрэглэхэ шухала юм. Хүдөөдэ үйлэдбэриин объектнүүдые, культурно-ажаһуудалай барилгануудые бодхоохо хэрэгтэ промышленна томо предприятинуудай туһаламжа хэрэгтэй болоно. Арбадахи табан жэлэй түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ партийна эхин организацинуудай үүргэ дээшэлүүлхэ асуудалда нүхэр Конев мүн лэ анхаралаа хандуулһан байна.

Нэгэдэхи СМУ-гай бригадир **Л. Н. Кузнецова** партиин XXV съездын делегадаар һунгаһанайнь түлөө областной партийна организаци, коммунистнуудта баяр хүргөөд, съездын хүдэлмэри тухай тоггон хэлээ. Хүн зонһдо баяр асардаг барилгашан мэргэжэлтэй байһандаа омогорхоноб гэбэ.

1959 онһоо барилга дээрэ ажаллажа, барилгын олоор, һайнааршье баригдадаг болоһые тэмдэглэбэ. Барилга шэнэ техникээр хангагдана, энэ һалбари оньһожоруулагдажа байна. Харин штукатурщигуудай ажал багаар оньһожоруулагданхай. Барилгые саашадань оньһожоруулха, түрүү онол арга үргэнөөр хэрэглэхэ тухай съезд дээрэ заагдаа. Манай эндэ бага оньһожоруулгын хэрэгсэлнүүд дутаалдана. Энэ асуудалые шиидхэхэ саг ерээ.

Минии даадаг бригада үнгэрһэн табан жэлэй туршада 257 мянган 700 дүрбэлжэн метрэй штукатура хэһэн, шэрдэһэн байна. Түсэбнай 250 мянган дүрбэлжэн метр байгаа. Арбадахи табан жэлдэ мүн лэ олон барилга хэгдэхээр хараалагдана. Тиихэтэй хамта барилгын шанар дээшэлүүлхэ эрилтэ бүри шангаар табигдана. Арбадахи табан жэл шанарай ба ашаг үрын табан жэл болохо юм. Тиимэһээ барилгашад хүсэ шадалаа гарган, арга боломжонуудаа хэрэглэн ажаллаха ёһотой юм.

Республикымнай барилгашадай, нэгэдэхи СМУ-гай коллективэй, минии даадаг бригадын энэ табан жэлдэ, тэрэнэй түрүүшын жэлдэ бэелүүлхэ зорилгонууд ехэ байна. Энэ зорилго дүүргэхын тула бии байгаа дутагдалнуудаа усадхаха, жэгдэ һайнаар ажаллаха хэрэгтэй. Барилгые хэрэгтэй материалаар хангалга эрид һайжаруулха шухала. Барилгада хэрэгтэй бүхы материалаар нэгэ доро, үгы һаа гэрэй нэгэ дабхар бариха бүхы материалаар хангаха график нэбтэрүүлхэ ёһотойбди.

Харин манай эндэ иимэ график хэрэглэгдэнэгүй. Хирпиисээр саг соогоо хангагданагүйбди. Гадна хирпиисын, модон зүйлнүүдэй, избёосхын, хабсаргамал түмэр-бетон зүйлнүүдэй шанар муу. Эдэ бүхы дутагдалнууд барилгашадай ажалда горитой һаад ушаруулна. Бригадна подряд хэрэглэжэ, барилгые түргэнөөр, хямдаар, һайнаар барижа болохоор. Манай СМУ-гай бригадир, Социалис Ажалай Герой Б. А. Полторацкиин даадаг бригада подрядна ажахын тоосоондо оруулагданхай гэжэ тоологдодог. Гэбэшье материалаар саг соогоо хангагданагүй.

Барилгын проект зохёолгые, инженерна бэлэдхэл һайжаруулха, барилгые холын хараатайгаар түсэблэхэ, ойрын 2—3 жэлдэ хаана ямар барилга хэхэеэ барилгашадай мэдэжэ байхаар түсэб зохёохо эрилтэ үгэ хэлэгшэ табяа.

Партиин XXV съездын манай арадай, бүхы хүн түрэлтэнэй түүхэдэ гайхамшагта ехэ һуури эзэлһые партиин Бэшүүрэй райкомой нэгэдэхи секретарь **А. И. Плотников** тэмдэглээ. Социализмын агууехэ түйлалта, совет хүнүүдэй эршэтэ ажал, социалис хани барисаанай оронуудай амжалта съезд дээрэ элеэр харуулагдаа.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна Секретарь Л. И. Брежневэй хэһэн тоосоото элидхэл уласхоорондын коммунис, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ шэнэ, онсо зүйл болоно. Партиин съездын шиидхэбэринүүд бүхы коммунистнуудай, бүхы ажалшадай анхарал татана. Бэшүүрэй аймагай ажалшад бүхы совет арад мэтэ партиин ленинскэ хараа шугамые һайшаажа байһанаа мэдүүлээ. Съездын материалнуудые шудалха, арад зондо ойлгуулха ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа эхилээ. Ажалшадай ехэ эдэбхитэй хабаадалгатайгаар митинг, суглаанууд үнгэргэгдэһэн байна.

«Межколхозстрой» ПМК-гай түмэр-бетон зүйлнүүдэй цехэй бригадир А. Н. Перелыгина съездэ зорюулагдаа үнгэргэгдэһэн митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ хоёр жэлэй даабари дүүргэхэ уялга бригадынгаа абаһан тухай мэдүүлээ. Аймагай олон түрүүшүүл съездын хүндэлэлэй социалис уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэһэн байна. Хүдөө ажахын ажалшад хабарай тарилгада эдэбхитэйгээр бэлэдхэл хэнэ.

Хүдөө ажахые улам саашань хүгжөөхэ талаар партиин хараалһан зорилгонуудые дүүргэхын тула таряачай ургаса дээшэлүүлхэ, мал ажалһаа ехэ продукци абаха ёһотойбди. Аймагай хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ капитальна ехэ һомололго зорюулагдаха байна. Таряалангай гектар бүхэниие ашагтай һайнаар хэрэглэхэ гэһэн эрилтэ манай аймагай ажалшадта сэхэ хабаатай.

Съездын табиһан зорилго бэелүүлхын тула таряан ажалай культура дээшэлүүлхэ, мелиораци, химизаци хэхэ шухала юм. Арбадахи табан жэлдэ Бэшүүрэй уһалууриин түхеэрэлгэ ашаглалгада оруулагдаха байна. Уһан сөөрэмүүд баригдаха, хуушан түхеэрэлгэнүүд һэльбэн заһабарилагдаха. Иимэ хүдэлмэри хэхын, Хёлго, Сүхэ голой уһа хэрэглэхын тула Мелиорациин ба уһанай ажахын министерствын туһаламжа хэрэгтэй болоно. Суудхадаа 100 тонно холимог тэжээл үйлэдбэрилхэ ажахынууд хоорондын завод бариха асуудал шиидхэхээр болоо. Мүн хүдөө ажахые амжалтатайгаар хүгжөөхэ зорилгоор ажахынуудые гол шэглэлтэй болгохо, томодхохо шухала. Аймаг доторхи мал ажалай комплекс барилгые түргэдхэхэ эрилтэ нүхэр Плотников табиба.

— Партиин ябуулдаг үзэл сурталай хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тушаа КПСС-эй XXV съезд дээрэ ехэ анхарал хандуулаа. Энэ зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ соёл культурын эмхи зургаанууд, искусство болон литература горитой үүргэ дүүргэдэг гэшэ. Партиин XXIV съездһээ хойшонхи үедэ улам хүгжэһэн литература болон искусствада нүхэр Л. И. Брежнев үндэр сэгнэлтэ үгөө, — гэжэ республикын культурын министр **Д. З. Жалсараев** онсолон тэмдэглэбэ.

Манай республикын уран зохёолшодой зарим бүтээлнүүд орон дотор мэдээжэ болонхой. Үнгэрһэн табан жэлэй туршада Буряад ороной уран зохёолшодой бэшэһэн 50 шахуу номууд Москвагай хэблэлээр гаргагдаа. Тэрэшэлэн Киев, Алма-Ата, Минск, Новосибирск болон Эрхүүдэ арбаад ном хэблэгдэһэн байна. Гадна Чехословаки, Венгри, ГДР болон МНР-тэ хэблэгдэдэг болоһон ушар хадаа ехэ удха шанартай байһые үгэ хэлэгшэ онсолоо.

Саашань үгэеэ үргэлжэлүүлхэдээ, нүхэр Жалсараев республикын уран зураашадай, композитор болон артистнуудай эдэбхитэй зохёохы ажал ябуулга тухай тогтоо.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада республикын соёл гэгээрэлэй эмхи зургаанууд яһала һайнаар хүдэлөө гэжэ министр мэдүүлбэ. Тэдэнэй хүдэлмэриин удха гүнзэгырөө, арга дүршэлынь улам нарижан һайжараа. Гэхэ зуура соёл гэгээрэлэй олон эмхи зургаанууд үшөөл һулаар хүдэлһөөр, тиигэжэ партийна организацинуудай түшэг тулгуурнинь хүсэд боложо шаданагүй. Илангаяа Зэдын, Түнхэнэй, Ахын аймагуудай клуб болон библиотекэнүүд даншье һаа хангалтагүйгөөр хүдэлнэ. Тэдэнэй хүдэлмэриин аша туһань бага, бэелүүлһэн хэмжээ ябуулганууданнь шанар, удха бирагүй байдаг шуу.

Арбадахи табан жэлэй туршада клубуудай хүдэлмэриин аша үрэ эрид дээшэлүүлхэ зорилго табигдана. Тиихэдээ Кабанскын аймагай «Шергинский» совхозой клубуудай хүдэлмэрилэгшэдэй ажал ябуулгын дүй дүршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала байһые үгэ хэлэгшэ онсолон тэмдэглээ. Энэ совхозой тосхонуудай клубуудай хүдэлмэри нэгэ газарһаа, нэгэ түбһөө хүтэлбэрилэгдэнэ. Мүн тэрэшэлэн библиотекэнүүдэй хүдэлмэриие нэгэ хүтэлбэритэй болгоһон ябадал һайн үрэ дүн харуулаа. Энэ талаар Хоринн, Мухар-Шэбэрэй, Хяагтын аймагуудай, Улаан-Үдэ хотын библиотекэнүүдэй хүн зониие хангадаг шэнэ дүршэл магтагдаа.

Удаань үгэ хэлэгшэ уран һайханай самодеятельностиин республика дотор ямар байдалтай байһые тодорхойлон харуулаа. Нийтын удха шанартай энэ хүдэлмэриин Яруунын, Хойто-Байгалай, Улаан-Үдын аймагуудта бирагүйгөөр эмхидхэгдэдэг байһан тухай шүүмжэлхы ажаглалта хээ.

Зэдын аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ **Д. Ю. Цыбикжапов** суглаан дээрэ үгэ хэлээ. Тиихэдээ аймагай ажалшад КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые ехэ омогорхолтойгоор, һанал сэдьхэлээ баяр баясхалангаар халяан һайшааһанаа, тэдэнние амжалтатайгаар бэелүүлхэ ехэ тэмсэлдэ хамаг хүсэ шадалаа, мэргэжэл шадабаряа зорюулхаар эрид шууд шиидэнхэй байһанаа элирхэйлбэ.

Үгэ хэлэгшэ үнгэрэгшэ табан жэлэй хугасаада аймагай хүдөө ажахыда али зэргын ехэ хубилалтын болоһые тоо, баримтануудаар элирхэйлэн харуулаа. Хүдөө ажахын гаргадаг валовой продукци энэ үедэ 12 процентээр ехэ болоо, гол фонднууд 10 миллион түхэригөөр ургаа, колхоз, совхозуудай олзо оршонь 3 миллион түхэрнгөөр дээшэлээ. Гэхэ зуура аймагай арадай ажахы болон соёл культура хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ горитой дутагдалнууд, шиидхэгдээгүй асуудалнууд үшөөл олон. Илангаяа мал ажал хүгжөөлгэдэ дутуу дундануud олоор үзэгдэһөөр.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие интенсификациин замда оруулха, комплексноор оньһожоруулха, томодхохо зорилгоор юһэдэхи табан жэлэй туршада аймаг соо горитой хүдэлмэриин хэгдэһэн тушаа үгэ хэлэгшэ тогтоо. Тиихэтээ хамта эдэ бүгэдэ хэмжээ ябуулганууд томо томо зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгые гүйсэд дүүрэн хангажа шадахагүй байна гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Шэнэ табан жэлэй туршада орооһо гүрэндэ худалдалга 158 процент, овощ — 145 процент, хартаабха — 108 процент, мяха — 107,9 процент, һү — 111,7 процент, нооһо — 109,8 процент хүрэтэр дээшэлхэ байна. Эдэ зорилгонуудые дүүргэхын тулада түбхын түрүүндэ таряалан, сабшалангһаа элбэг баян ургаса хуряадаг болохо ёһотойбди. Зүгөөр энэ асуудал эдлүүриин газарые һайжаруулгын хүсөөр түйлагдаха.

Энэ зорилготой дашарамдуулан, Борьёогой уһалууриин системэ бариха, Жаргалантада сөөрэм тогтоохо, Химнэ голой эхиндэй, Ара-Алцагай газар дайдые элдүүрилжэ, ашагладаг болохо асуудалнууд тушаа нүхэр Цыбикжапов тогтоо.

— Манай Буряадай областной партийна организациин түлөөлһэн 15 делегадай дунда би, Хэжэнгын голой юрын хонишон, КПСС-эй XXV съездын хүдэлмэридэ хабаадалсаха ехэ зол хубитай байбаб, ехэ нэрэ хүндэдэ хүртэбэб. Манай партиин, Агууехэ Октябриин ороной партиин съездын делегат байха гэшэ тэндэ хабаадалсаһан коммунист бүхэндэ, илангаяа намда үндэр сэгнэлтэ, ехэ этигэл найдабари болоно гэшэ. Намда иимэ ехэ этигэл найдабари үршөөһэн областной партийна организацида үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэнэб, — гэжэ КПСС-эй XXV съездын делегат, Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой хонишон **Ц. Б. Цыденова** үгэеэ эхилнэ.

КПСС-эй XXV съезд дээрэ партиин ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн тоосоото элидхэлые, «1976—1980 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» тухай нүхэр А. Н. Косыгинай хэһэн элидхэлые, элидхэлнүүд тушаа делегадуудай хэлэһэн үгэнүүдые, гадаадын айлшадай амаршалганнуудые угаа анхаралтайгаар, зүрхэеэ доһолгон байжа шагнаһан тухайгаа үгэ хэлэгшэ сэдьхэлээ хүдэлгэн хөөрэбэ.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада Хэжэнгын аймагай ажалшадай түйлаһан амжалта, партиин ээлжээтэ съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй үрэ дүн ехэтэй байһан тушаа, аймагай түрүүшүүлэй ажал хэрэг тушаа нүхэр Цыденова тогтоо.

— Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ 100 эхэ хонин бүхэнһөө 120 хурьга абаха, толгой бүриһөөнь 4 килограмм нооһо хайшалха уялга абанхайб. Тэрэ хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ байхаб гэжэ һананаб.

Арга боломжонуудаа тодорхойлоод байхадаа, манай бригада табан жэлэй даабариһаа гадуур 750 хурьга түлжүүлхэ, 30 центнерһээ бага бэшэ нооһо хайшалжа абаха, жэл бүхэндэ дунда зэргээр 100 эхэ хонин бүхэнһөө 115 хурьга түлжүүлэн абаха, толгой бүриһөөнь 4 килограмм нооһо хайшалжа байха гэжэ шиидээбди, — гэжэ тэрэ суглаан дээрэ мэдүүлээ.

Саашань үгэеэ үргэлжэлүүлхэдээ, Новоильинкэ тосхонһоо Хэжэнгын аймагай газар дээгүүр татагдаһан модо зөөдэг түмэр замые ашатуһатайгаар ашаглаха шухала гэжэ тэрэ ажаглалта хэбэ. Тэрэ түмэр замаар хүдөө ажахыда шухала хэрэгтэй ашаа шэрэдэг болбол ехэ һайн байгаа. Эпээн тушаа асуудал табигданхай. Теэд юундэшьеб болохо руунь шиидхээдхинэгүй.

КПСС-эй Яруунын райкомой нэгэдэхи секретарь **Б-М. Ц. Жамсуев** үгэ абаа.

— КПСС-эй съездын угтамжын бэлэдхэл, тэрэнэй хүдэлмэри хадаа манай аймагай ажалшадай ажал хэрэгтэ айхабтар гүнзэгыгөөр нүлөөлөө, элсүүлхы шэнжэ шанартай байгаа. «Комсомольский» совхозой, «Коммунизм» колхозой коллективүүд съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлээ. Тэдэнэр мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха нэгэдэхи кварталай түсэб съездын нээгдэхэ үдэр дүүргэжэ шадаа. «Комсомольский» совхозой коллектив юһэдэхи табан жэлэй туршада түйлаһан амжалта тухайгаа КПСС-эй XXV съездэ элидхэхэ нэрэ хүндэдэ хүртэһэн байна, — гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Юһэдэхи табан жэлэй хугасаада аймагай ажахынуудай амжаһан амжалта, хүдөө нютагуудта болоһон ехэ хубилалтанууд тушаа үгэ хэлэгшэ дэлгэрэнгыгээр тогтоо, эрхим үрэ дүн түйлаһан ажахынуудай, габшагай ажалаараа суурхаһан түрүүшүүлэй нэрэнүүдые дурдаа.

Эхилээд байһан арбадахи табан жэлэй туршада аймагай колхозууд, совхозуудай бэелүүлхэ зорилгонууд ехэ. Тэдэнние хүсэндэнь хүргэхын тула али олон хэмжээнүүдые абаха, орёо асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэй байһые тодорхойлоо. Түбхын түрүүндэ газар элдүүрилгые улам һайжаруулха, шэнэ газар ехээр ашаглаха, ургасыень эрид шууд дээшэлүүлхэ зорилго табигдана.

— Октябрьска районой ажалшад партиин съездые ажалай ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтажа, эндэ абтаһан шиидхэбэринүүдые, КПСС-эй Центральна Комитедэй политическэ ба бодото ажал ябуулгые халуунаар һайшааһан байна, — гэжэ Улаан-Үдэ городой Октябрьска райсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ **И. А. Антакшинова** хэлэбэ. Бүхы коллективүүдтэ съездын шиидхэбэринүүдые шудалжа эхилэнхэй.

Партиин XXV съезд һүүлэй табан жэлэй дүн гаргаһан байна. Энэ үедэ орон дотор, манай республика дотор болоһон ехэ хубилалтануудые манай районой жэшээ дээрэһээ харамаар.

Продукци худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб районой промышленность 1975 оной ноябриин 26-да түгэсхэжэ, 65 миллион түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур үгөө. 5 жэлэй туршада промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 52 процентээр ургаа, 650 миллион түхэригэй продукци жэлдээ худалдадаг болоо.

Энэ үедэ кондитерскэ фабрика, мяханай комбинадта шубуу үүсэлхэ томо цех, мелькомбинадта элеватор, городой һүнэй комбинадта шэнэ цех болон бусад ашаглалгада үгтэһэн байна. Ингэжэ үйлэдбэриин гол фонднууд 40 процентээр, ажалай бүтээсэ 35 процентээр ургаа. Районой барилгын организацинууд энэ үе соо 170 миллион түхэриг барилгада гаргашалаа. 1976 оной гарахаяа байхада, гэрэй үргэлжэ ханануудые гаргадаг заводой нэгэдэхи ээлжээн ашаглалгада үгтөө һэн.

Партиин XXV съезд Соведүүдэй хүдэлмэридэ ехэ һаналаа табиһан байна. Соведүүдэй эрхэ дээшэлүүлэгдээ, депутадуудай эрхэ ба уялга тодорхойлогдоо. Арадай ажахые, илангаяа арад зониие хангалгын албые Соведүүдэй зүгһөө хүтэлбэрилхэ хэрэг һайжараа. Табан жэлэй хугасаа соо хангалгын албан һайжарһан байна. Худалдаа наймаанай, нийтын эдеэ хоолой предприятинууд табан жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэээ. 3 миллион гаран түхэригэй эд бараан түсэбһөө гадуур худалдагдаа.

Табан жэлэй туршада район дотор 320 мянган дүрбэлжэн метр байрын гэрнүүд, 2980 һурагшадай һууритай 4 һургуули, үхибүүдэй, медицинскэ эмхи зургаанууд, ажаһуудалай эрилтэ хангалгын, худалдаа наймаанай предприятинууд баригданхай. Районоо болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ. 6,5 миллион түхэриг энэ хэрэгтэ гаргашалагдаа.

Промышленна олон предприятинууд энэ үе соо һайнаар хүдэлжэ гараа. «КПСС-эй XXV съездын нэрэмжэтэ коллектив» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ 37 коллектив хүртөө, 170 түрүүшүүлдэ юһэдэхи табан жэлэй мүрысөөндэ илагша гэһэн нэрэ зэргэ үгтөө.

Районой ажалшад партийна съездын һүүлээр улам эршэтэйгээр хүдэлжэ оробо. Шэнэ уялгануудые абана. 11 зүйлэй эд хэрэгсэлдэ гүрэнэй эрхим шанарай тэмдэг олгохын тулада зууршалга хэхэ уялга абанхай. Мебель гаргагшад продукциингаа 90 процентыень эрхим шанартайгаар гаргаха уялга абанхай. Сэмбын комбинадай хүдэлмэрилэгшэд мүн лэ эрхим шанартай продукци гаргахаар шиидэнхэй.

Шэнэ табан жэлэй туршада хэхэ юумэн ехэ. Үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэдхэхэ шанар һайжаруулха гэшэ барилгашадай хуули ёһо болохо ёһотой. Трикотажна фабрика, гэр барилгын шэнэ комбинат баригдаха юм. Мүн бэшэшье барилга хэгдэхэ юм.

Үйлэдбэриие томодхохо зорилго мүнөө табигдана. Жэшээнь, макаронной багахан фабрикые хилээмэнэй комбинадтай нэгэдүүлжэ болоомоор байгаа. Теэд энэ асуудал шиидхэгдэнэгүй. Район дотор багахануд предприятинууд олон. Хүсэ ба зөөриеэ олон газар тарааһан барилгыншье организацинууд бии. Жэшээнь, 1-дэхи СМУ 30 газарта таранхай.

Район дотор гэр байрын ехэ барилгын хэгдэжэ байдагынь элитэ. Зүбхэн лэ энэ жэлдэ 88 мянган дүрбэлжэн метр байра баригдаха юм. Теэд социально-культурна олон хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэнэгүй. Худалдаа наймаан, байра байдалай хангалгын албан тухай хэлэнэб. Энэ табан жэлэй туршада шэнэ районуудта магазинуудые бариха тухай асуудал шиидхэбэл, һайн бэлэй.

Үнгэрһэн табан жэлэй туршада Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэрилэгшэдэй бүтээһэн ажал тухайда заводой начальник **А. С. Асеев** хэлэбэ. Энэ үедэ заводой материально-техническэ бааза бэхижүүлэгдэһэн байна. Хэдэ хэдэн цехүүд шэнэлэн үргэдхэгдөө. 800 шэнэ түхеэрэлгэ тодхогдоһон байна. Эдээнэй ашаар шэнэ түхэлэй локомотивууд болон бусад зүйлнүүд заһабарилагдадаг болонхой. Заводой бүхы коллективэй, нүхэд С. Н. Маковей, Е. М. Мацуков, Б. З. Поздеев, Г. Е. Бадмаев болон бусад түрүүшүүлэй шэн габьяата ажалай ашаар амжалта түйлагдаа. Эдэнэр табан жэлэй түсэб 4 жэл соо дүүргэхэ үүсхэл гаргаһан байна. Заводой, мүн городой бусад предприятинуудай хүдэлмэришэд эдэнэрэй үүсхэл халуунаар дэмжэһэн байна.

Шефскэ хүдэлмэри тухайдаа саашань үгэ хэлэгшэ тогтобо. Заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд Яруунын аймагай ажахынуудта ехэ туһаламжа хүргэһэн юм. Малай 143 байра баригдаһан, соёлой болон бусад культурно-ажаһуудалай барилганууд хэгдэһэн байна.

Табан жэлэй туршада заводой уралан нарижуулагшад үрэ ехэтэй юумэ хээ. 2330 мянган түхэригэй уралан нарижуулгын дурадхалнууд нэбтэрүүлэгдэнхэй. Ухаалан зохёогшодой ажал үндэрөөр сэгнэгдэнэ. Олон хүнэй ажал дипломууд болон медальнуудаар тэмдэглэгдээ. Энээнтэй хамта ухаалан зохёогшод эрдэм шэнжэлгын институтдай холбоотойгоор хүдэлдэг юм.

Заводой хүдэлмэришэдэй байдал һуудал һайжаруулха талаар ехэ юумэн хэгдэнхэй. Байрын 7 томо гэр бодхоогдоо, столовонуудай һуури хоёр дахин олон болгогдоо. Табан жэлэй нюурта социально-культурна барилгада хамта дээрээ 7 миллион түхэриг гаргашалагдаа.

Арбадахи табан жэлдэ түмэр замшадай үмэнэ ехэ зорилгонууд табигдана. Арадай ажахын ашаа шэрэхэ, экономическа районуудай хоорондохи холбоо бэхижүүлхэ үүргэтэй.

Манай завод БАМ-ай захил дүүргэхэ болоно. Локомотивуудые заһабарилха болонобди. Мүн хэдэ хэдэн цехүүд шэнэлэн үргэдхэгдэхэ, шэнэ шэнэ түхеэрэлгэнүүд абтажа, тодхогдохо болоно.

Саашадань нүхэр Асеев социалис мүрысөө эмхидхэхэ хэрэг улам һайжаруулха, тиигэжэ түрүүшүүлэй туйлалтануудые дэлгэрүүлхэ, нэбтэрүүлхэ тухай тэмдэглэбэ. Энээнэй ашаар үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэдхэхэ, хүдэлмэриин шанар һайжаруулхын түлөө тэмсэжэ байһан тухайгаа тэмдэглэбэ.

Юһэдэхи табан жэлэй түсэб бэелүүлхэ хэрэгтэ Ахын аймагай ажалшадай оруулһан хубита нэмэри тухай партиин Ахын райкомой нэгэдэхи секретарь **П. Д. Марзаев** эндэ сугларагшадта хөөрэжэ үгэбэ. Манай аймагай ажахын гол һалбари мал ажал болоно. Аймагай ажалшад мал үсхэбэрилхэ, гүрэндэ мал ажалай продукци худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн байна. Энэ хугасаа соо эбэртэ бодо малай тоо толгой 11 процентээр, үнеэдэй тоо 15 процентээр, адуунай тоо 17 процентээр олошороо. Энээнэй ашаар мяхан, һүн, нооһон ехээр абтажа, гүрэндэ горитойгоор худалдагдаа. Зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абагшадай тоо олон болоо.

Малай, онсолходо, эбэртэ бодо малай үүлтэр һайжаруулха хэрэгтэ ехэ һаналаа табигдадаг байна. Энэ зорилгоор хальмаг үүлтэрэй 250 эмэ хашарагууд, бухануд асарагдаа. Мүн лэ казахай үүлтэрэй мал абаашагдаа. Ехэнхидээ Яруунын аймагай ажахынуудһаа иимэ үүлтэрэй малнуудые абаһан байгаабди. Тиигэжэ нютагай үүлтэрэй малтай шуһа холижо, һайжаруулагдаһан холимог үүлтэрэй мал бии болгогдоно. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, манай үндэр хадата Аха нютагта шэнэ үүлтэрэй мал бии болгогдоод нютагжажа ядахагүй гэжэ гэршэлбэ гээшэ. Мяхалиг үүлтэрэй мал үсхэбэрилхэ хэрэгтэмнай эрдэмтэ-селекционернүүдэй туһаламжа хэрэгтэй.

Нийтын малда тэжээл бэлэдхэхын тулада зарим зүйлэй ургамал тарижа ургуулха болонобди. Жэшээнь, 1500 гектарта зелёнко бороохо обёос таридаг болообди. Олон жэлэй ногоо тарижа туршагдаа. Эдээнние тарижа ургуулха культура дээшэлүүлхэ шухала. Таримал ургамалнуудай, сабшалангай ургаса дээшэлүүлжэл, адуу малда үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэгдэхэ байна. Энэ зорилгоор шэнэ газар эдлүүридэ оруулха бологдоно. Тиигэхын тулада техникэ хэрэгтэй болоно. Шэнэ газар ашаглахын, ургасыень дээшэлүүлхын тулада минии һанахада, республикын Хүдөө ажахын, Уһанай ажахын министерствэнүүд, «Сельхозтехникын» нэгэдэл хамтаржа хүсэеэ хаяа хадань, ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ һэн.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада манай аймагай ажалшадай байдал һуудал элитээр һайжараа. Капитальна барилгада жэлдээ нэгэ миллион шахуу түхэриг гаргашалагдажа байгаа. Манай район Сибириин энергосистемэдэ нэгэдүүлэгдэжэ, холын малшадай гэртэ Ильичэй лампочка яаранхай. Манай аймагые электрын элшэ хүсөөр хангаха хэрэг дүүрэнтэжэ байна. Мүнөө хадаа бидэнэр телевизор харадаг болохо сагаа хүлеэжэ байнабди.

Манай аймагта кадрнуудай асуудал тон шухала болоод байна. Юуб гэхэдэ, манай аймагта элдэб мэргэжэлтэд удаан тогтоногүй. Бусад аймагуудта орходоо, манай аймаг холо оршодог, үндэр хадалиг газарта гэшэ. Теэд манай аймаг хойто районуудай тоодо юундэшьеб оруулагдаагүй байһаар. Тиимэһээ энэ асуудал шиидхэхээр болонхой гэршэ.

Судна бүтээлгын заводой электро-гагнуурншан **З. И. Кушнарев** үгэ абаба.

— Манай заводой хүдэлмэришэд, алба хаагшад КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые халуунаар угтаа, — гэжэ үгэ хэлэгшэ мэдүүлбэ. Манай заводой үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудта съездын материалнуудые шудалжа байна.

Партиин XXV съездын шиидхэбэринүүд хүдэлмэришэн ангиин сэдьхэл баясуулна, хүсэн дээрэнь хүсэ нэмээнэ, шэнэ шэнэ илалтануудта уряална. Манай заводой бүтээжэ гаргаһан суднанууд бүхы далай, мүрэнүүдтэ тамаржа ябана. Энээниие харахадаа бидэнэр, судна бүтээгшэдэй сэжэ баяраар дүүрэжэ, бүтээһэн продукциингаа түлөө омогорхонобди. Манай завод продукци худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб 1975 оной октябрь һарада, валовой продукци гаргаха табан жэлэйнгээ түсэб үнгэрэгшэ жэлэй декабриин 15-да түгэсхөө.

Манай бригадын гэшүүд хубиингаа табан жэлэй түсэб дүрбэн жэл соо дүүргөө. Арбадахи табан жэлэй эхинһээ, заводой бүхы хүдэлмэришэдтэл адли манай бригадын хүдэлмэришэд хүсэеэ зангидажа оробо. Байгша оной хоёр һарын түсэбые февралиин 10-да дүүргээ һэмди. Ажалайнгаа эршэ хүсэ улам шангадхан, манай бригадын гэшүүд арбадахи табан жэлэй түсэбые гурбан жэл долоо һара соо дүүргэхэ гэжэ шиидэнхэй. Энэ зорилго дүүргэхын тулада бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэхэ, ажалай журам сахиха болонобди. Манай бригадын үүсхэлые заводойнмай бусад бригаданууд, хүдэлмэришэд дэмжэжэ, табан жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсонхой. Нүхэд Киргизовэй, Мининэй, Ивановой бригаданууд табан жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ оробо.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Москвагай заводой үүсхэлээр манай заводой коллектив продукциин шанар дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэ.

Манай завод городой олон предприятинуудтал адли БАМ-ай захил дүүргэдэг байна. Энэ захилые заводой хүдэлмэришэд саг болзор сооһоо дүүргэхын тула оролдохо байна.

Областной ба городской партийна организацинуудай эдэбхитэдэй суглаан дээрэ Хурамхаанай аймагай Хурамхаанай совхозой директор **Д. Ц. Дондупов**, Зүүн-Сибириин технологическа институдай ректор **Д. Ш. Фролов**, «БАМтоннельстрой» управлениин начальник **И. А. Салопекин**, ВЛКСМ-эй обкомой секретарь **А. И. Лоскутников** гэгшэд үгэ хэлээ.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые һайшааһан, партиин Центральна Комитедэй, тэрэнэй Политбюрогой ябуулдаг политическэ хараа шугамые, бодото ехэ ажал ябуулгые, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй коммунис байгуулалтын асари ехэ түсэб бэелүүлхэ хэрэгтэ оруулдаг өөрынь гайхамшаг хубитые партийна эдэбхитэдэй суглаан үндэрөөр сэгнээ. Тиихэ зуура ойрын үедэ областной, городской партийна организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд суглаанай абаһан тогтоол соо тодорхойлогдоо. Республикын ажалшадай 1976 ондо бэелүүлхээр абаһан, дээшэлүүлэгдэһэн нийтэлэгдэмэл социалис уялга суглаан дээрэ нэгэн дуугаар баталагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: КПСС-эй XXV съездын делегадууд Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалис Ажалай Герой Ж. Б. Ванкеев, Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй слесарь Ленинэй орденто Г. Е. Бадмаев гэгшэд суглаанай забһарлалгын үедэ хөөрэлдэжэ байна.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

Уласхоорондын шэнжэлэл

ЗҮҮНЭЙ ҮЗЭЛ БАРИМТАЛАГШАДАЙ АМЖАЛТА

Франциин президентые һунгаха һунгалта 1974 ондо болоо һэн. Тэрэнэй һүүлээр болоһон кантональна һунгалта юу харуулааб гэхэдэ, правительстврада ородог партинуудай болон зүүнэй хүсэнүүдэй хамтын правительственна программада гараа табиһан зүүнэй үзэл баримталдаг гурбан партинуудай хоорондо болоһон түрүүшын шанга тулалдаае гэршэлһэн байна. Табадахи республикын тогтожо байһан бүхы саг соо эдэ партинууд — коммунис парти, социалис парти ба зүүнэй радикалнуудай хүдэлөөн гэдэг эхэ түрүүшынхеэ һунгагшадай олонхи дуу абахаһаа гадна, нютагай захиргаанай шэнээр һунгагдаһан органуудта нилээд диилэнхи олонхи һууринуудые абаһан байжа юм. Правительствада ородог партинуудта энэ һунгалтын дүнгүүд «хатуу шанга хэшээл» болоо гэжэ, «Орор» газетэ нэрлэнэ.

Франциин политическэ шэнжэлэгшэдэй тэмдэглэһэнэй ёһоор, орон дотор тохёолдоод байһан байдалда, правительствын ябуулдаг политикада арад нийтын улам ехээр дураа гутажа байһые энэ һунгалтын үедэ зүүнэй үзэл баримталдаг хүсэнүүдэй туйлаһан амжалта гэршэлэн харуулба. Франци экономическа тон ехэ бэрхэшээлдэ оронхой. Ажалгүйшүүлэй тоо 1.400.000 хүнүүдтэ хүрэнхэй. Саарһа мүнгэнэй үнэ сэн буурража, мүнгэн һангай бэрхэшээлтэй байдал тохёолдонхой. Тиигэжэ мэнэ һаяхан франкын үнэ сэн эрид доошоо ороо. Мүн аграрна кризис улам һүжэржэ байнхай. Эдэ бүгэдэ ушарһаа боложо, һунгагшад улам зүүнэй үзэл баримталдаг болоно. Тэдэнэр хадаа политическэ болон социальна талаар эрид хубилалтануудые хэхэ гэһэн эрилтэ бүри шангаар табижа һайһаар.

Зүүнэй үзэл баримталдаг нэгэдэнги хүсэнүүдэй улам эршэ хүсэтэй болоһые энэ һунгалта эли тодоор харуулба. Тэдэнэр һунгалтын хүдэлмэрине ехэ дэбжэлтэтэйгээр, үшөө гол шухалань гэхэдэ, нягта жагсаалай оршон байдалда үнгэргөө. Нэгэн хамтын ябуулга хадаа иланганга шухала удха шанартай байгаа. Ушарынь гэхэдэ, кантональна һунгалта болбол онсо өөрын илгаатай ха юм. Тусхайлан хэлэбэл, һунгалтын хоёрдохи шатада нэгэ партинь нүгөөдэ партидаа абаһан дуугаа дамжуулан үгэхэ орёо уршаг гуримтай бшуу.

Францида болоһон һунгалтын дүнгүүд уласхоорондын оршондо үргэн ехээр шэнжэлэн хэлсэгдэбэ. Яахадааб гэбэл, энэ һунгалта Урда Европын оронуудта политическэ болон социальна хубилалтануудые хэхэ шухала болоод байһые батадхан харуулба ха юм. Хэнэйшье мэдэһээр, һүүлшын хоёр жэлэй турша соо Португалидахи фашис засаг унагаагдаа, Грецидэхи сэрэгэй засагаархид панхаруудтан һалаа, Италиин зүүнэй үзэлтэй хүсэнүүд горитой амжалта туйлаа, Испанида демократическа хубилалтануудые хэхын түлөө арад нийтын үргэн ехэ тэмсэл дэлгэрээ һэм шуу. НАТО-гой бүлэг хүтэлбэрилэгшэдые Францида болоһон һунгалтын дүнгүүдэй ухаа мэдээ табитарнь сошордооһониинь дэмы бэшэ байха. Һүүлэй үедэ эдэ бүлэг хүтэлбэрилэгшэд Баруун Европын хэдэ хэдэн оронуудай правительствануудта коммунистнуудай хабаадажа болохо байһанда эсэргүү эдэбхитэй хүдэлмэри ябуулаа ха юм.

Мүнөөнэй кантональна һунгалта хадаа парламентые һунгаха һунгалтын урда тээхи ямар нэгэн туршалга болоо. Парламентые һунгаха һунгалта Францида 1978 ондо болохо юм. Правительствада ородог партинууд мүн зүүнэй үзэл баримталдаг хүсэнүүд— эдэ хоёр тала мүнөө кантональна һунгалтын дүнгүүдые ехэл нэтэрүүгээр шэнжэлнэ, ерээдүйн бүри шанга политическэ тулалдаанда бэеэ бэлдэнэ.

ТҮГШҮҮРИЛТЭ БАЙДАЛ ҺУЛАРУУЛГЫН, ХАРИЛСАА ХОЛБОО БАЙГУУЛГЫН АША ТУҺАДА

Бундесрат (ФРГ-гэй парламентын газар нютагуудай палата) Польшо ФРГ хоёрой хоорондо баталагдаһан хэдэ хэдэн хэлсээнүүдые һаяшаг нэгэн дуугаар һайшааба. Эдэ хэлсээнүүд хоёр ороной хоорондохи харилсаануудые улам саашадань гуримшуулха, хүгжөөхэ хэмжээнүүдые хараална. Нёдондо Варшавада гар табигдаһан, энэ жэлэй февраль соо бундестагта эсэслэн баталагдаһан эдэ хэлсээнүүд нийтэ Европын зүблөөнэй Түгэсхэлэй актын ёһоор нийтын ондо ондоо байгуулалтатай Европын хоёр гүрэнэй харилсаанда шэнэ шата нээжэ үгэнэ.

Бундесрадай иимэ шиидхэбэри абахын урда тээ Бонндохи зонхилхы партинуудай болон тэдээндэ эсэргүү ХДС-ХСС гэжэ бүлэглэлэй хоорондо хатуу шанга тэмсэл болоо һэн. ХДС-ХСС хадаа газар нютагуудай палатадахи диилэнхи олонхи байдалдаа түшэглэн, эдэ хэлсээнүүдые таһалдуулхабди гэжэ бүри һая болотор занадаг байгаа. Буржуазно-консервативна энэ бүлэглэлэй хүтэлбэрилэгшэдтэ эгээл баруунай хархисуудай толгойлогшо Штраус тон ехэ нүлөө үзүүлдэг юм. Тус бүлэглэлэй хүтэлбэрилэгшэд эдэ хэлсээнүүдтэ эсэргүүсэн тэмсэхэдээ, уласхоорондын харилсаанай политикые буруу һүргэхэ, түгшүүрилтэ байдал һуларуулгыс һөөргөө тэхэришэгүй шэнжэтэй болгохо ябадалда һаад тойбо ушаруулха гэжэ һэдэһэн байна.

Польшын болон Баруун Германиин хоорондо баталагдаһан хэлсээнүүдые эсэслэн баталалгада дурагүй байһанаа мэдүүлжэ, бундестагта бүри һая болотор эсэргүүсэн дуугаа үгэдэг байһанаа ХДС-ХСС гэдэгэй түлөөлэгшэд яахадаа гэнтэ 180 градус эрид эрьелтэ хэбэб, энээниень юугээр тайлбарилалтайб?

Ушар хэрэгынь гэхэдэ иимэ. Энэ жэлэй октябрь һарада Баруун Германиин парламентые һунгаха һунгалта болохонь. Тиимэһээ правительствада ороогүйшүүлэй хүтэлбэрилэгшэд түгшүүрилтэ байдал һуларуулгын, социалис оронуудтай бэе бэедээ аша туһатай харилсаа холбоо тогтоолгын политика дэмжэдэг диилэнхи олонхи һунгагшадай дура зоригые харадаа абангүй байха аргагүй бшуу. Һүүлшын шата болгошо бундесрадта ПНР-тэй баталһан хэлсээс тус парти буруу һүргөө һаа, тэрэ хадаа энэ һунгалтада диилдэхэ туйлдаа хүрэхэ һэн гэжэ ХДС-эй хүтэлбэрилхы бүлэгүүд бүри эли тодоор ойлгодог болоо.

Эгээл иимэһээ оппозициие толгойлогшод, тэрэ тоодо хэтэрхэдээ Штраусай ХСС партиин олохон ажал ябуулагшад, энэ хэлсээ таһалдуулха гэһэн Штраусай уряае һүүлшын үедэ хэрэгсээхэгүй гэжэ шиидээ. Штраусай уряа тэдээндэ политическэ ямаршье амжалта олгохогүй гэжэ ойлгоно ха юм. Энээнтэй дашарамдуулан, Баруун Германиин «Вестфелише рундшау» газетэ ингэжэ тэмдэглэнэ. Оппозиционно бүлэглэлэй хүтэлбэридэ политическэ нүлөө үзүүлхын түлөө тэмсэл хэхэдээ, Штраус һүүлшын жэлнүүдэй турша соо эгээл ехээр диилдээ.

Зүгөөр Бонндо болоһон һүүлшын үйлэ хэрэгүүдһээ хэжэ боломоор гол шухала тобшололынь юуб гэхэдэ, түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха, социалис оронуудтай байгуулһан харилсаа гуримшуулха гэһэн хараа бодол ФРГ-гэй улад зоной дунда бүри гүнзэгы ехээр үндэһэлэн бэелжэ байнхай. Тиигээд энэ баримтые хэншье хэрэгсээнгүй байжа шадахагүй.

ХАРША ШИИДХЭБЭРИ

Персидскэ тохой шадар нефть абадаг зургаан оронуудаар тээсгэн аяншалхадаа, Египедэй президент А. Садат «ехэ һонирхомо мэдүүлгэ, һаяар хэжэ болохоб гэжэ байгаад, ойлгогдосогүй тойруулангүй үгэ хэлээ һэн. Тэрэнэй һүүлээр долоо хоноод байхадаа. Египедэй Араб Республикын арадай суглаанай заседани дээрэ Садат үгэ хэлээ. Тиихэдээ һүүлэй жэлнүүдтэ совет-египедэй харилсаанууд ямараар тогтоогдооб гэжэ худал хуурмагаар харуулһан байха юм. Тэрэнэй дурадхалаар тус суглаан хадаа арбан табан жэлэй болзороор 1971 ондо СССР АРЕ хоёрой хоорондо баталагдаһан хани барисаан, харилсаа холбоон тухай договорые нэгэ талаһаань болюулха тухай шиидхэбэри абаһан байха юм.

Дайсан харша энэ ябуулгаяа сагааруулхын тулада Садат энэ тэрэ баримтануудые дурдаа. СССР хадаа «өөртэеэ сэхэ холбоотой бүлэглэлнүүдые араб дэлхэй дээрэ байгуулха гэжэ эрмэлзэнэ», тэрэ хадаа Египедтэ сэрэгэй туһаламжа мүртэйгөөр хүргөөгүй гэжэ байгаад, Садат шал худал, үндэһэ баримтагүй энэ тэрэ юумэ дурдаһан байха юм.

Империализмда эсэргүү үндэһэ һуури дээрэ арабуудай нэгэдэлые, тэдэнэй нэгэн һаналтай байлгые бэхижүүлхын тулада, Египедэй өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлхын, Израилиин хэһэн эзэрхэг түримхэй ябуулгын хойшолонгуудые усадхахын тулада манай орон бүхы юумэ хээ, хэжэ байһаар гэжэ бүгэдэндэ һайн мэдээжэ. Советскэ Союз Сиритэй һайн харилсаа байгууланхай, Ирагтай хани барисаан ба харилсаа холбоон тухай договор баталанхай. Алжиртай болон Йеменэй Арадай-Демократическа Республикатай тогтооһон харилсаа холбоон улам гүнзэгырнэ, Ливитэй байгуулһан холбоо барисаан амжалтатайгаар хүгжөөгдэнэ.

Дотоодын политикын талаар Сададай засаг оронойнь экономическа талаараа бэеэ даанхай болохо үндэһэ һуури—гүрэнэй секторые улам бага болгожо, Египедэй томо буржуазии ба Америкын монополинуудай зонхилхы байдалые һэргээн бодхоолгодо туһалдаг байна.

Египедэй арадтай байгуулһан манай харилсаанууд тушаа хэлэхэ болоо һаа, СССР хадаа энэ хани барисаагаа хүгжөөхэ гэһэн шууд сэхэ, хэлбэришэгүй хараа шугамые саашадаашье бэелүүлхэ юм. Египедэй пирамидануудшэнги, Асуанай үндэр хаалта хадаа совет-египет харилсаануудые муудхааха гэжэ һэдэдэг саг зуурынхидые дабан гараха байха. Ирагай «Тарик Аш-шааб» газетын түрүү бэшэг соогоо үнэн зүбөөр тэмдэглэһэнэй ёһоор, совет-араб хани барисаан гээшэмнай үнэн бодото байдал мүн, тэрэнние ямаршье шиидхэбэреэр болюулхын аргагүй юм.

Е. ЕГОРОВ,
В. СЕРОВ.
С. ЛОСЕВ.
(ТАСС).

Уншагты һонирхохол байхат

ГАДААДЫН АЯНШАЛ[ГА] —ЭКОНОМИКЫН ШУХАЛА ҺАЛБАРИ

▽ Мароккын экономи[...] хүгжэлтын табан жэл[...] сэбөөр (1973—1977 о[...] «Туризмын индустрида» [...] гэ зөөри һомолохо [...] миллиард дирхам [...] Хуулита ёһоор, 1975 [...] түрүүшын хахадта тус [...] до 545 мянган гадаад[...] шалагшад ябаһан [...] Энэнь 1974 оной үеын[...] 14 процентээр ехэ [...] 1977 ондо мароккын[...] миллион гадаадын айлша[...] угтажа абаһан юм.

▽ Сиридэ туризмһаа [...] дог олзо доходынь 1974 [...] 67 миллион доллар хүр[...] рөө дээшэлээ. Тэрээнһээ[...] дог олзонь тус орон[...] 1973 ондо—55,8, 1970 [...] 18,6 миллион доллар бо[...] байха юм. Сиридэ аянша[...] гадаадын туристнуудай [...] 1974 ондо 9218 мянган [...] болоһон байна.

▽ МНР-тэ 1974 ондо [...] мянгаад гадаадын турист[...] болон агнуури хэхэ дура[...] шуул ябаһан байба. [...] орондо гадаадын аянша[...] шадан тоо жэл ерэхэ [...] олошоржо байнхай. М[...] тэндэ аяншалгын бааз[...] дые улам үргэдхэхэ [...] хэмжээнүүд хараала[...] бэелүүлэгдэжэ эхилээ.

▽ Ниокола-Коба—[...] нальна парк. Энэ хада[...] негалай гадаадын [...] оронуудта мэдээжэ [...] Юрын зэрлиг байдалда [...] хэгдэдэг арсалан, за[...] дые, олон түрэлэй [...] ан амитадые харахын [...] дэлхэйн олон орону[...] аяншалагшад эндэ [...] байна. Дакарай «Со[...] гэжэ газетын һаяшаг [...] сэһэнэй ёһоор, тус п[...] 30 шимпанзе һармагша[...] бии болоо. Эдэ амитад[...] поведнигтэ ажалладаг [...] дэмтэдтэ тон һонирхо[...] болоно. Юуб гэхэдэ, [...] түрэлэй һармагша[...] һүүлэй 15 жэл соо [...] үзэгдөөгүй байһан юм.

Москвадахи оперетты театр «Пусть гитара играет» гэжэ зүжэгые найруулан табиба. РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша О. Фельцман хүгжэмыень бэшээ. Е. Гальперина, Ю. Анненков — зүжэгэй авторнууд.

Мүнөө үеын залуушуулай эсэгэнэрэйнгээ һургаалаар, захяа заабаряар ажаһууха хүсэл эрмэлзэлтэй байһые зүжэг тодо хурсаар харуулна. Зүжэгэй үйлэ Новороссийск шадархи домог суута «Бага газар» дээрэ болоно. Энэ зүжэг дайнай һүроотэ үе саг тухай һануулна, Эхэ ороноо сахин хамгаалһан баатарнуудтай танилсуулна, манай залуушуулай ажабайдал тухай хөөрэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүжэгһөө хэһэг.

ТАСС-ай фотохронико.

Спорт

ХҮҮГЭДЭЙ ҺУРГУУЛИИНХИД —ЧЕМПИОН

«Труд» бүлгэмэй спортын ордон соо аха наһанай эдиршүүлэй дунда боксоор республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн мүрысөөн дүүрэбэ. Наадан дүрбэн үдэрэй туршада үргэлжэлөө. Мүрысөөндэ республикын бүхы аймагуудай суглуулагдамал командануд, мүн Яхадай АССР-эй спортсменүүд хабаадалсаһан байна.

Түгэсхэлэй үдэр боксёрнууд чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө хоорондоо наадаба. Эгээн түрүүлэн 48 килограммай шэгнүүртэй боксёрнууд рингдэ гаража, ордондо сугларагшадай анхарал татаба. Эндэ Хориин аймагай Галсанов Яхадай АССР-эй түлөөлэгшэ Савиновтай наадахадаа, шадамар бэрхээр доботложо, айлшанаа шүүһэн байба. Хориин нүгөөдэ түлөөлэгшэ Красиков Бэшүүрһээ ерэһэн Санжижаповые (50 килограмм) шүүжэ, командадаа хоёрдохи очко асарба.

Хүүгэдэй республикын спортын һургуулиин түлөөлэгшэд Коногоров Тарасов хоёр 52 килограммай шэгнүүртэн сооһоо түгэсхэлэй наадаанда хүрэжэ ерэһэн байгаа. Эндэ Тарасовынь шүүгээ. Мүн тус һургуулиин түлөөлэгшэ Лыгденов Намжиловые (54 килограмм) түрүүшын раундда шүүжэ гарана. Үнгэрэгшэ жэлдэ эдиршүүлэй дундаһаа «Локомотив» бүлгэмэй центральна соведэй чемпион болоһон Дьячков (57 килограмм) Хориин Намжиловые яаха аргагүй шүүхэ байба.

Түнхэнэй аймагай боксёрнууд Данжеев, Тонтоев гэгшэд Яруунын Цыбиков Дагбаев хоёрые илаhан байна. Бусад шэгнүүртэн сооһоо Бэшүүрэй Паньковууд, хүүгэдэй спортын һургуулиин түлөөлэгшэд Булыгин, Поляков гэгшэд чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Мүрысөөнэй дүн гаргахада, хүүгэдэй спортын һургуулиин команда нэгэдэхи, Хориин, Яруунын аймагуудай командануд удаадахи һууринуудые эзэлээ.

Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн команда, спортсменүүдтэ шан, бэлэгүүд барюулагдаа.

Б. ДОРЖИЕВ.

ТОБШОХОНООР

▽ УРИЛДААГААР Россин Федерациин түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Краснодарай хизаарай Кропоткин хотодо боложо дүүрэбэ.

РСФСР-эй олон арбаад областиин, хизаарай, автономито республикын эрхим бэрхэ урилдаашад энэ мүрысөөндэ хабаадаа.

Басагаднай командаараа табадахи һууриһа гараба. Улаан-Үдын индустриально-педагогическа техникумэй студентка Евгения Ситникова аха наһанай басагадай дунда 1500 метртэ урилдахадаа, гурбадахи һууриһа гараһан байна. 35-дахи дунда һургуулиин 9-дэхи классай һурагша Надя Лясоцкая («Спартак») басагадай дунда 1000 метртэ дүрбэдэхи болобо. Эдэнэр хоюулаа Россин Федерациин суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдажа, орон дотороо илажа гарахын тула Кисловодск хотодо бэлэдхэл хэжэ байнхай.

Манай бэрхэ хүнгэн атлет, СССР-эй спортын мастер Владимир Цыренов 12.000 метртэ урилдахадаа, 12-дохи һуури эзэлбэ.

▽ ДҮРЭ БУЛЯАЛДАЛГЫН барилдаагаар «Урожай» бүлгэмэй хүбүүн-командна түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Буряадай хүдөө ажахын институдай спортзал соо үнгэргэгдөө. Арбан командын зуугаад барилдаашан тэрээндэ хабаадаба.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр Буряадай хүдөө ажахын институдай студентнэр «Урожай» бүлгэмэй чемпионууд болоо. Ивалгын гидромелиоративна техникумэй суглуулагдамал команда — хоёрдохи, Зэдын аймагай бүхэшүүл гурбадахи һуурида гараһан байна.

▽ ҺУР ХАРБАЛГААР «Спартак» бүлгэмэй Түбэй соведэй мүрысөөн Душанбе хотодо боложо байна.

СССР-эй спортын мастернууд Даширима Эрдынеев, Виталий Игумнов, Евгений Попов, Лариса Эрдынеева спортын мастерта кандидатууд Надежда Эрдынеева, Екатерина Семенова гэгшэд «Спартак» бүлгэмэй Буряадай областной соведые энэ наадаанда түлөөлнэ.

▽ ЭДИРШҮҮЛЭЙ дунда «Спартагай» Россин соведэй мүрысөөндэ хабаадахаяа манай теннисистнүүд Орехово-Зуево ошобо.

Эгэшэ дүүнэр Володя болон Марина Песковтон, Олег Плутт, мүн бусад хүбүүд, басагад командын бүридэлдэ ороно.

▽ БАСКЕТБОЛООР Буряадай АССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Улаан-Үдэдэ, «Труд» б[...] мэй Спортын байшан соо [...]ложо байна.

Эхэнэрнүүдэй 8, эрэ[...]лэй 9 команда энээндэ [...]баадана.

Эхэнэрэй команда[...] дундаһаа Зүүн Сибири[...] нологическа институдай [...] дентнэр амжалтатай. Э[...] «Урожайн» басагадые [...] 62:49, «Трудай» түлөөлэ[...] дые — 58:46, «Спарта[...] спортсменкэнүүдые [...] тоотойгоор шүүжэ, [...] гурбан очкотой болоо[...] рүүлжэ ябана.

Эрэшүүл сооһоо [...] ликын чемпион — «Тру[...] баскетболистнууд ба[...] рай институдай студен[...] —59:55, «спартагайх[...] —58:60, «Трудовые [...] вы» бүлгэмэй түлөөлэгш[...] 97:22 тоотойгоор [...] байна. БГПИ-гэй спо[...] нүүд мүнөө дээрээ хо[...] һуури эзэлнэ.

Б-М. ЖИГЖИТ[...]

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Буряад ороной ажалшадай амжалтада үндэр сэгнэлтэ үгтэбэ» —А. Васильевай статья. «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө!»—КПСС-эй обкомой секретарь К. М. Продайводагай хэһэн элидхэлһээ (эхиниинь).

Хоёрдохи хуудаһанда. «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө!» К. М. Продайводагай хэһэн элидхэлэй түгэсхэл).

Гурбадахи хуудаһанда. Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Һайнта даа, доктор!»—Н. Пахомовой корреспонденци. Уласхоорондын шэнжэлэл. «Уншагты, һонирхохол байхат»—суглуулбари. Сонос-холнууд.

СЭЙХЭН ЭКРАН

«Орбита». 16.50 — Джек Лондоной түрэһөөр 100 жэлэй ойдо. «Смок и малыш» — уран һайханай фильм (1-дэхи сери, үнгэтэ). 18.00 — «Время». 18.30 — «Баатаршалгын полевой почто».

Улаан-Үдэ. 19.00—«Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 19.20 — Шэнэ һонин. 19.35 — «Ленинскэ шанда хүртэхын түлөө». И. Андронников, «Воспоминание о Большом зале». СССР-эй арадай артист Ю. А. Забадский оролто үгэ хэлэхэ. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Смок и малыш» — кинофильм (1-дэхи сери). 22.25—«9-дэхи студи» — политическэ шэнжэлэгшэ Валентин Зорин дамжуулга хүтэлхэ. 23.25 — «Дэлхэйн арадуудай уран бэлиг» (үнгэтэ),

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.10 — «Резервы второй целины» — баримтата фильм.

ДОКУМЕНТНҮҮДЭЭР ҺОНИРХОБО

Баунтын аймагай гүрэнэй архивта ерэһэн Багдаринай дунда һургуулиин һурагшад, тэдэнэй тоодо багша С. Х. Баргеевагай хүтэлбэрилдэг географиин кружогой эдэбхитэд эндэ табигдаһан түүхэтэ документнүүдые хараба.

Аймагай хүгжэлтын, түрүүшын колхозуудай байгуулагдаха үеын түүхэ харуулһан документнүүдээр һурагшад ехэтэ һонирхоо.

Архивые даагша Юлия Степановна Максимова архивай дүүргэдэг үүргэ, тэрэнэй зорилго тухай хөөрэжэ, һурагшадай табиһан асуудалнуудта харюу үгөө. Аймагта архивай хүдэлмэриин яажа эмхидхэгдэдэг, материалнуудай хадагалагдадаг тухай хөөрэжэ үгөө.

— Аймагаймнай гүрэнэй архив 1958 ондо байгуулагдаһан юм. Эндэ залуушуулай мэдэжэ абахаар, туһатай юумэн олон даа, — гэжэ тэрэ хэлээ.

Удаань Маргарита Константиновна Имигеева Улаан-Үдын түбэй архивһаа абтаһан документнүүдэй фото-буулгабари пионернүүдтэ харуулба. Эндэ Буряад-Монголой республикын правительствын В. И. Лениндэ эльгээһэн телеграммануд бии.

Һурагшадай урда үгэ хэлэһэн В. И. Хантаева Буряад ороной хүгжэлтэ, Хяагта, Улаан-Үдэ хотонуудай түүхэ тушаа хөөрэһэн байна.

А. ЦЫРЕНОВ.

БЕРЛИН

ТҮҮХЭТЭ УДХА ШАНАРТАЙ СЪЕЗД

ТАСС

XXV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэһэн КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл хадаа совет арадай, мүн бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада харюусаһан, эрдэм ухаанда үндэһэтэй, залан сэхэ политика болоно гэжэ СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер СЕПГ-гэй ЦК-гай эндэ болоһон пленум дээрэ элидхэл хэхэдээ мэдүүлээ.

КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл дотор коммунис байгуулалтын ба уласхоорондын революционно тэмсэлэй асуудалнуудта дэлгэрэнгы харюу үгтэһэн байна. Тоосоото элидхэл марксизм-ленинизмын теоридэ ехэ хубита боложо, манай үе сагта тэрэнние зохёохы һайнаар хэрэглэхэ арга олгоно. Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай теориин бодото ажал ябуулгын компас болохо ленинизмын айхабтар ехэ үүргые КПСС-эй XXV съезд шууд сэхээр батална.

КПСС-эй бүхы ажал ябуулгын гол ёһондо — хүдэлмэришэн ангиин аша туһада, арад зоной аша туһада бүхы юумэнэй зорюулагдадаг байһаниинь бидэнэй зүрхэ сэдьхэл хүдэлгөө гээд элидхэлшэ мэдүүлээ. Тиимэһээ энэ үндэр ехэ уг зорилгонь партие бүхы совет арадтай бата бэхеэр холбоно.

КПСС-эй XXIV съезд дээрэ һайшаагдан абтаһан эб найрамдалта программын тон шухала, бэелүүлэгдэмээр байһые бодото байдал батална гэжэ Э. Хонеккер саашадаа хэлэбэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежневэй нэрэ энэ программатай, тэрэниие бэелүүлгэтэй таһаршагүй холбоотой. КПСС-эй XXV съезд дээрэ тэрэнэй ажал ябуулгада үндэр сэгнэлтэ үгтөө. Эб найрамдалай аша туһада холын хараа бодолтойгоор, эсэшэ сусашагүйгөөр, ажалладаг байһанайнь түлөө совет арад, коммунистнууд, түрүү үзэлтэй бүхы хүн түрэлтэн тэрэниис хүндэлдэг юм.

КПСС-эй XXV съезд пролетарска интернационализмын хүсэн түгэлдэр байлгын гэршэ жэшээ болоо гээд Э. Хонеккер саашадаа тэмдэглээ. Пролетарска интернационализм хадаа марксизм-ленинизмын гол ёһонуудай нэгэн байһыень, Коммунис партинуудай ба бүхы хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хүсэтэ, шалгагдамал зэбсэг байһыень съезд үшөө дахин батална.

Пекинэй хүтэлбэрилэгшэдэй политическэ, үзэл сурталай хараа бодолые КПСС-эй XXV съезд, аха дүү партинуудай түлөөлэгшэд эрид буруушааба. Маоизмтай шууд сэхэ, хэлбэришэгүй тэмсэл саашадаашье хэхэ шухала гэжэ КПСС-тэй, аха дүү бусад партинуудтай нэгэн һаналтайгаар мэдүүлнэбди. Элдэб янзын оппортунизмда, совет байгуулалтада харша ябуулгануудта съезд шиидхэхы шанга харюу сохилто үгэһэн байна.

Политическэ үзэл суртаалай хүдэлмэри КПСС-эй ажал ябуулгын үндэһэ һуурида табигдана гэжэ элидхэлшэ үргэлжэлүүлээ.

XXV съезд Ленинэй партиин съезднүүдэй түүхэдэ элитэ ехэ һуури эзэлхэ байна гэжэ СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь мэдүүлбэ. Советскэ Союзай хүсые саашадань хүгжөөхын түлөө, совет арадай байдал улам һайжаруулхын түлөө, Советскэ Союзай нийтын байдалые һайжаруулхын түлөө тэмсэлдэ шэнэ зорилгонуудые хараалаа. Гадаадын политикын талаар, эб найрамдалай ба уласхоорондын харилсаа холбоокой түлөө, арадуудай сүлөөтэ, бэеэ дааһан байдалай түлөө тэмсэлдэ тэрэнэй табиһан зорилгонууд айхабтар ехэ байна.

СЕПГ-гэй ба КПСС-эй дотоодын, гадаадын политикын адли байһые КПСС-эй XXV съезд элирхэйлэн харуулаа.

КПСС-эй XXV съездын дүнгүүдые СЕПГ-гэй IX съездэ бэлэдхэл хэхэдээ хэрэглэхэ шухала.

КПСС-эй XXV съездэ хабаадаһан СЕПГ-гэй делегациин ажал ябуулгые СЕПГ-гэй ЦК-гай пленум һайшаагаад, дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаба.

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» мартын 17-до үнгэргэгдэһэн 11-дэхи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени согсолбо.

«Спортлото»: Минскдэ ажаһуудаг хүн зургаан номер таажа, 5.000 түхэриг шүүбэ. Табан номер таагшад — 543 түхэриг (458 карточка), дүрбэн номер тааһан хүнүүд —22 түхэриг (15.362 карточка), гурбан номер таагшад 3 түхэриг абаха (197.804 карточка).

«Спортлото-2»: Нэгэшье хүн зургаан номер таабагүй. Табан номер таагшад — 5.000 түхэриг (33 карточка). дүрбэн номер тааһан хүнүүд — 83 түхэриг (2.768 карточка), гурбан номер таагшад 3 түхэриг абаха байна (63.365 карточка).

11-дэхи тиражай шүүбэри мартын 28-һаа апрелиин 28 болотор түлэгдэхэ. (ТАСС).

Хилын саанаһаа

· телефон · телеграф · радио

ЛОНДОН

Г. Макленнанэй хөөрөөн

ТАСС

Газар дэлхэй дээрэ бата эб найрамдал хангаха хэрэгтэ Советскэ Союзай Коммунис партиин, Совет гүрэнэй ехэ туһа хүргэжэ, нүлөө үзүүлжэ байһагадань Великобританиин Коммунис партиин генеральна секретарь Гордон Макленнан үндэр сэгнэлтэ үгэбэ. Советскэ Союзай хүсэлэл оролдолгонуудай ашаар дэлхэй дээрэхи шахардуу байдал һуларуулагдажа, империализм гэдэргээ сухариха баатай боложо байна. Эдэ бүгэдын ашаар эб найрамдал ба зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряаха һанал бодол улам үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ байнхай.

Бүхы дэлхэй дээрэхи демократическа, түрүү үзэлтэй социалис хүсэнүүдэй ажал ябуулгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлхэ арга олгоһон эб найрамдал хангаха шухала гэжэ Г. Макленнан хэлээ.

Экономическа, социальна асуудалнуудаар Советскэ Союзай туйлаһан амжалтанууд тухайда Гордон Макленнан тогтожо хэлэбэ. Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабари амжалтатайгаар дүүргэгдээ гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглэһэн байна.

КАИР

АРЕ-гэй правительствада хубилалта болобо

ТАСС

АРЕ-гэй шэнэ правительство бүридүүлхэ тухай президентын декрет эндэ толилогдоо. Мамдух Салем премьер-министр зандаа үлөө. Тэрэнэй кабинедтэ премьер-министрэй орлогшонорой дүрбэн тушаал баталагдаба. Исмаил Фахми — премьерэй орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр, Мухаммед Абдель Гани Аль-Гамаси премьер-министрэй орлогшо сэрэгэй министр зандаа үлэбэ. Кабинедтэ дүрбэн шэнэ министр оруулагдаа, министрнүүдэй зарим тушаалнууд усадхагдаа.

ХЕЛЬСИНКИ

У. К. КЕККОНЕНЭЙ МЭДҮҮЛ[ГЭ]

Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалга, буу зэбсэгүүдые нарижуулан һайжаруулга бүхы хүн түрэлтэнэй ерээдүйдэ аюул саг үргэлжэ тохёолдуулха байна гэжэ Финляндиин Республикын президент У. К. Кекконен «Финляндида эб найрамдалай тала баригшад» гэһэн эмхиин делегацитай уулзалга дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ. Тиимэһээ ямаршье арад, нэгэшье хүн зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряаха тухай асуудалда хайша хэрэгээр хандажа шадахагүй байна.

Дайнай ба эб найрамдалай асуудалнуудые болохотой рүүнь шиидхэхэ хэрэгэй хажуу талада бидэшье үлэжэ шадахагүйбди гэжэ президент саашадаа хэлээ. Эб найрамдалта политика бэелүүлхын, дайн дажар сарахын түлөө тэмсэнэбди. Бүхы дэлхэй дээрэ шахардуу ба[йдал] һуларуулагдажа ба[...] ашаар зэбсэг хэрэгсэлнүү[д] бүгэдэ нийтээрээ хүсэд [...] рэнээр хуряаха арг[а] лобобдн гээд тэрэ т[...]бэ.

Энэ зорилгоёо т[...] тула хүсэеэ нэгэдүүл[...] рэнние бодото байдалда[...] лүүлхээр саг тулаж[...] гээд У. К. Кекконен [...]лээ. Финляндиин правит[ель]ство энэ талаар ехэ [...] оролдолго гаргаха юм[...] У. К. Кекконен эти[...] дажа байһанаа мэдүү[...]

Зэбсэг хэрэгсэлнү[...] бүтээн гаргалгые боли[...] түлөө, зэбсэг хэрэгс[...] дые хуряаха бүх[...] конференци зарлахын [...] Стокгольмын шэнэ уря[...] ро президент У. К. Кек[конен] гараа табиба. Мүнөө [...] хы орон дотор энэ [...] дэ гар табилга үргэнө[...] дэжэ байна.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефону[д]

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, телефоны: прием[ная] 2-54-93, секретариат — 2-66-77, общественна[я] [...]ная — 2-56-62.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-03431. Заказ №[...]